

Περιεχόμενα

7 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΟΣΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ
ΚΤΗΤΟΡΑΣ ΤΗΣ Ι. Μ.
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

σελ. 10

12 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ

σελ. 19

17 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΣ
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

σελ. 27

21 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΟΣΙΟΣ ΣΕΡΑΠΙΩΝ
Ο ΣΙΝΔΩΝΙΟΣ

σελ. 39

31 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΥΠΑΤΙΟΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΓΑΓΓΡΩΝ

σελ. 47

Εἰσαγωγή

Μάρτιος, ἕνας ἀκόμη μήνας ὅπου ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ καθημερινά τὴν μνήμη πολλῶν ἁγίων της.

Πέντε ἀπ'αὐτούς ἐπιλέξαμε νά παρουσιάσουμε στὶς σελίδες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, πιστεύοντας ὅτι πραγματικὴ τιμὴ ἑνὸς Ἁγίου εἶναι ἡ μύμηση τοῦ βίου του.

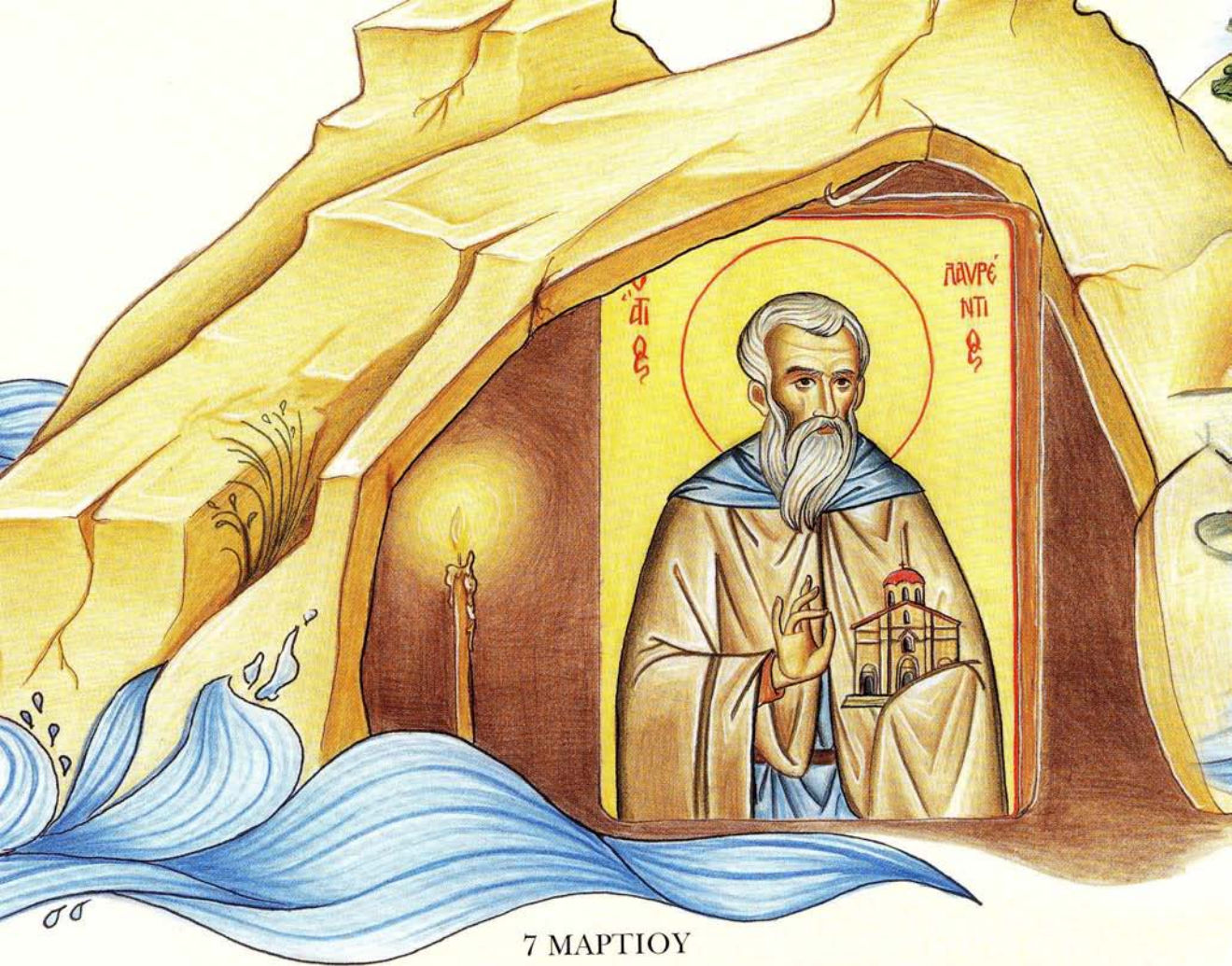
Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀναφέρει σχετικά:

... ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μᾶς ἔχει ἀφήσει στοὺς βίους τῶν ἁγίων τὴ ζωὴ καὶ τὴ συμπεριφορά τους γραπτῶς, ὥστε νά μάθουμε ὅτι ἂν καὶ εἶχαν τὴν ἴδια φύση μέ μᾶς κατόρθωσαν κάθε πλευρὰ τῆς ἀρετῆς. Ἔτσι κι ἐμεῖς νά μὴ ραθυμοῦμε γιὰ τὴν ἀσκησὴ της.

(Ἁγ. Ι. Χρυσόστομος. Εἰς Γέννησιν ὁμιλία ΙΑ')

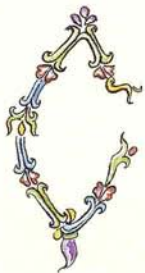

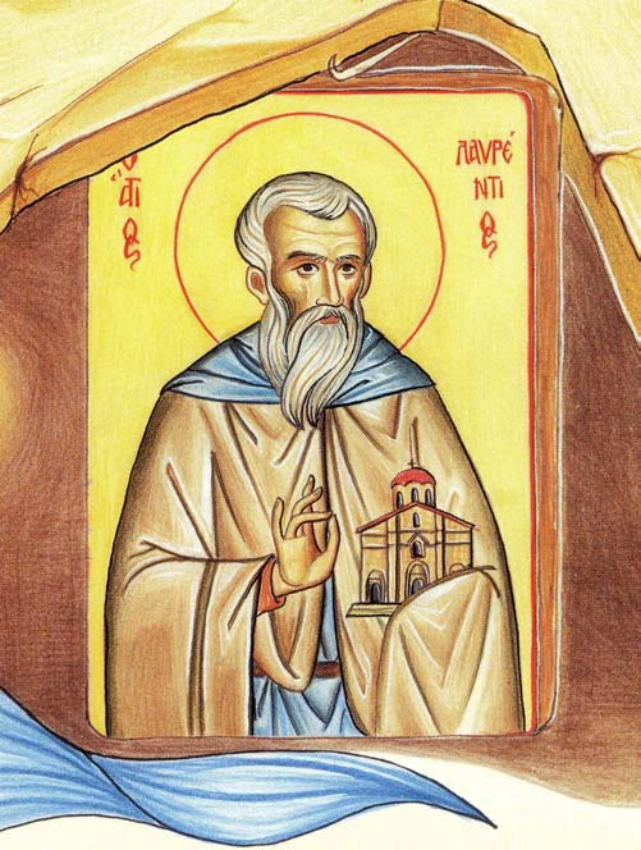

7 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΟΣΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΚΤΗΤΟΡΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

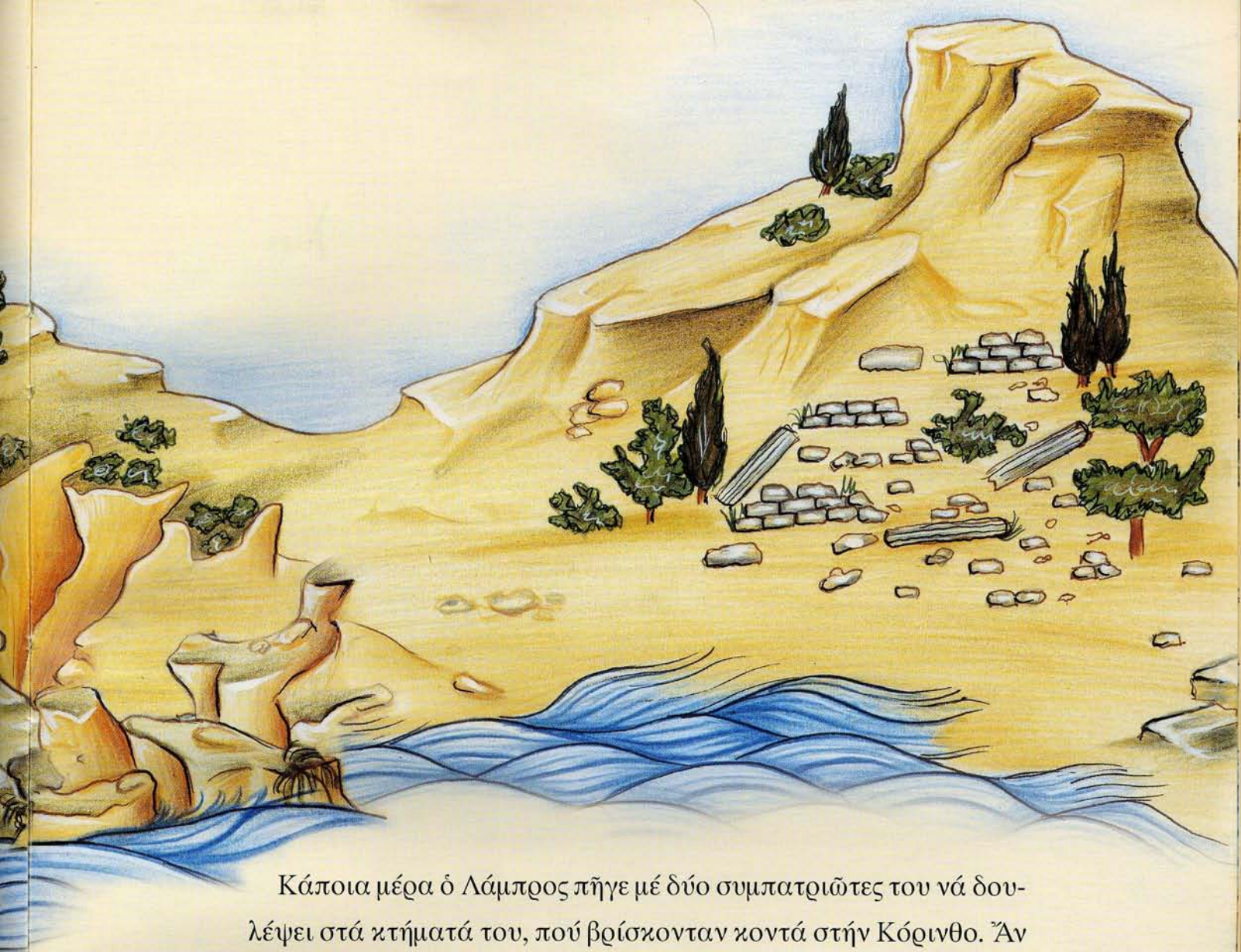
τά δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας ζούσε στά Μέγαρα ἕνας εὐσεβής* καί τίμιος γεωργός, πού ὀνομαζόταν Λάμπρος Κανέλλος. Δουλεύοντας σκληρά κάθε μέρα στά χωράφια, ἔξασφάλιζε τά ἀπαραίτητα χρήματα γιά νά ζήσει τή γυναίκα του καί τούς δύο γιούς του.

ΛΑΥΡΕ
ΝΤΙ
ΟΣ

ΑΓΙΟΣ

Κάποια μέρα ο Λάμπρος πήγε με δύο συμπατριώτες του να δουλέψει στά κτήματά του, πού βρίσκονταν κοντά στην Κόρινθο. Άν και δούλεψαν άσταμάτητα, δεν πρόλαβαν να τελειώσουν πρίν νυχτώσει κι έτσι οι τρεις άνδρες αναγκάστηκαν να διανυκτερεύσουν στην περιοχή. Εκείνη τή νύχτα κι ενώ ο Λάμπρος είχε πέσει να κοιμηθεί, κουρασμένος από τήν σκληρή εργασία τής ημέρας, τοῦ ἐμφανίστηκε σέ ὄραμα* ἡ Παναγία μας καί, δείχνοντάς του ἕνα μέρος πού δέν εἶχε ξαναδεῖ, τόν κάλεσε να χτίσει ἐκεῖ ναό πρὸς τιμήν της. Εὐπνησε τότε ὁ καλός γεωργός, ἀνακάθισε στό κρεβάτι του καί ρώτησε ἀπορημένος:

— Ποιά εἶσαι ἐσύ πού μέ προστάξεις να χτίσω τό ναό σου; Τότε ἀκούστηκε μιά γυναικεία φωνή να λέει:

— Ὁ ναός καί τό μοναστήρι μου βρίσκονται γκρεμισμένα στό βόρειο μέρος τοῦ νησιού πού ὀνομάζεται Σαλαμίνα.

Όταν ο αγαθός γεωργός συνήλθε από την έκπληξη, αποφάσισε να μη δώσει σημασία σ' αυτά που είδε και άκουσε, νομίζοντας ότι ήταν απάτη του διαβόλου και την επόμενη μέρα συνέχισε κανονικά την εργασία του σαν να μην είχε συμβεί τίποτα. Σάν ήρθε όμως η νύχτα εμφανίστηκε ξανά η Παναγία στον ύπνο του, επαναλαμβάνοντας την επιθυμία της. Άλλά και πάλι ο ταπεινός άνθρωπος δεν υπάκουσε στην έντολή, θεωρώντας ανάξιο τον εαυτό του να τον επισκεφθεί η Κυρία Θεοτόκος και πιστεύοντας ότι με τά όράματα αυτά ήθελε ο διάβολος να τον παρασύρει σε πλάνη*.

Βέβαια, η Παναγία μας γνώριζε την αγαθή διάθεσή του κι έτσι του εμφανίστηκε και τρίτη νύχτα και του είπε:

— Πήγαινε γρήγορα, άνθρωπέ μου, στό νησί που σου είπα, να κάνεις ό,τι ζήτησα!

Ό Λάμπρος, μη μπορώντας ν' αγνοήσει πλέον την επιμονή της Παναγίας, παράτησε τίς δουλειές του κι άμέσως επέστρεψε στην πατρίδα του, τά Μέγαρα. Εκεί παρέμεινε όλη τή μέρα προσευχόμενος στό σπίτι του.

Τή νύχτα εμφανίστηκε ξανά η Παναγία κι αυτή τή φορά του υπέδειξε πολύ αυστηρά να πάει στη Σαλαμίνα και να εκτελέσει την έντολή της. Επιπλέον, του έδειξε όλα τά κτήματα της μονής, τά όποια είχαν κατα-

...ο Λάμπρος κι έχοντας έμπιστοσύνη στά λόγια της Θεοτόκου έριξε τήν κάπα του στη θάλασσα και ταξίδεψε πάνω της σαν να βρισκόταν πάνω σε πραγματικό καΐκι.

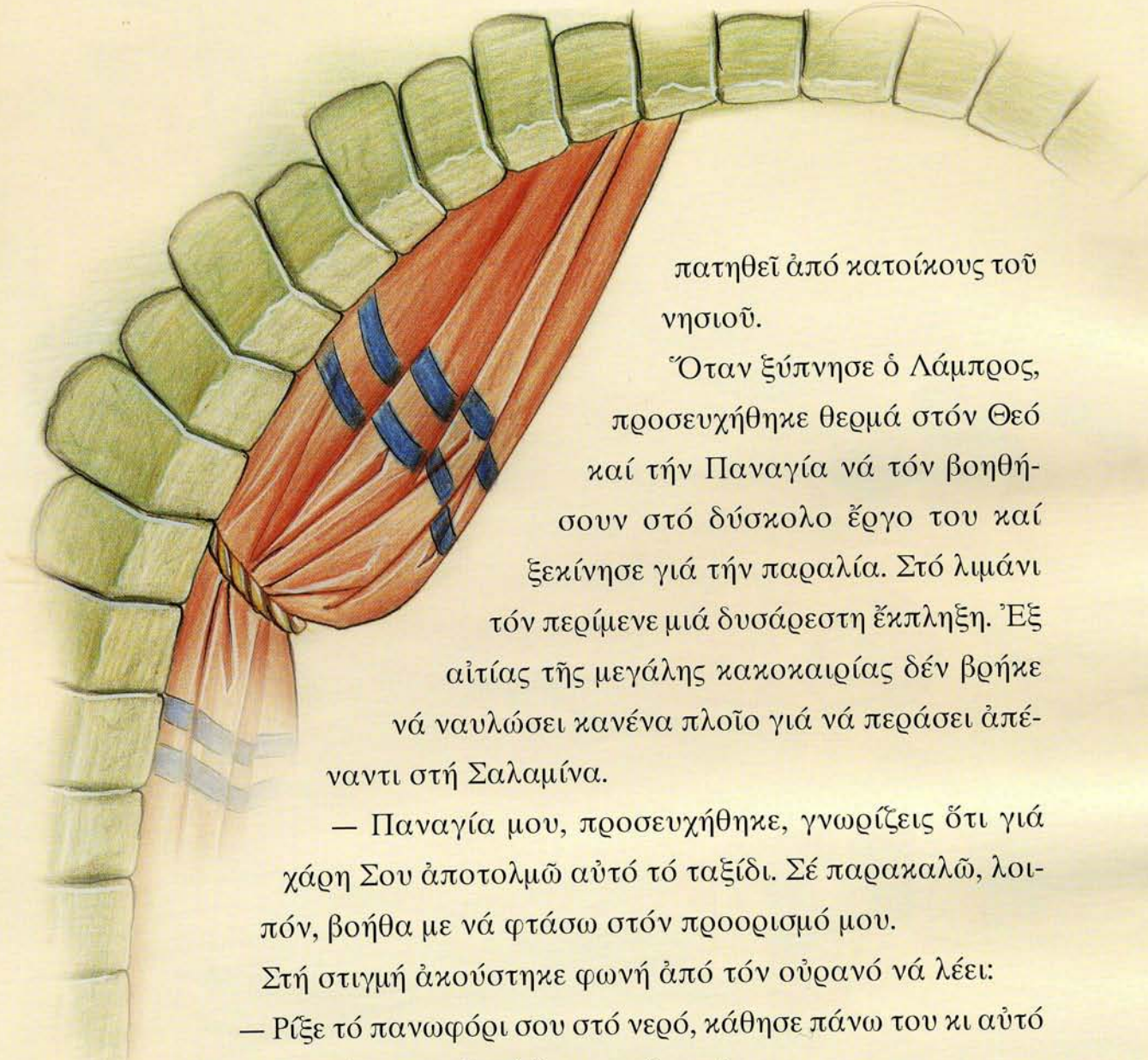

πατηθεῖ ἀπό κατοίκους τοῦ
νησιοῦ.

Ὅταν ξύπνησε ὁ Λάμπρος,
προσευχήθηκε θεοῦ στόν Θεό
καί τήν Παναγία νά τόν βοηθή-
σουν στό δύσκολο ἔργο του καί
ξεκίνησε γιά τήν παραλία. Στό λιμάνι
τόν περίμενε μιά δυσάρεστη ἔκπληξη. Ἐξ
αἰτίας τῆς μεγάλης κακοκαιρίας δέν βρήκε
νά ναυλώσει κανένα πλοῖο γιά νά περάσει ἀπέ-
ναντι στή Σαλαμίνα.

— Παναγία μου, προσευχήθηκε, γνωρίζεις ὅτι γιά
χάρη Σου ἀποτολμῶ αὐτό τό ταξίδι. Σέ παρακαλῶ, λοι-
πόν, βοήθα με νά φτάσω στόν προορισμό μου.

Στή στιγμή ἀκούστηκε φωνή ἀπό τόν οὐρανό νά λέει:

— Ρίξε τό πανωφόρι σου στό νερό, κάθισε πάνω του κι αὐτό
θά σέ ὀδηγήσει χωρίς κίνδυνο στό νησί.

Νικώντας τότε καί τόν τελευταῖο του δισταγμό ὁ Λάμπρος κι
ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στά λόγια τῆς Θεοτόκου ἔριξε τήν κάπα
του στή θάλασσα καί ταξίδεψε πάνω της σάν νά βρισκόταν πάνω
σέ πραγματικό καΐκι. Παρά τήν τρικυμία, ἡ κάπα σύντομα καί
μέ ἀσφάλεια τόν ὀδήγησε στίς ἀκτές τῆς Σαλαμίνας.

Ψιθυρίζοντας εὐχαριστίες καί δοξολογίες στόν Θεό, ἄρχισε
νά ψάχνει γιά τήν τοποθεσία πού τοῦ εἶχε ὑποδείξει
ἡ Παναγία στό ὄραμα. Ὅταν τελικά τήν ἐντό-
πισε, ἔσκαψε καί ἀνακάλυψε μιά παλιά εἰκόνα
τῆς Θεομήτορος καί ἐρείπια ναοῦ.

Ἀργότερα, μέ κόπο καί μόχθο πολύ, καθώς ἡ Ἑλλάδα βρισκόταν κάτω ἀπό τόν τουρκικό ζυγό, ἔχτισε ξανά τό ἐρειπωμένο μοναστήρι. Εὐτυχῶς, πολλοί εὐλαβεῖς χριστιανοί τόν βοήθησαν ἄλλοι δίνοντας ἀπό τά λίγα χρήματα πού εἶχαν καί ἄλλοι δουλεύοντας ἐθελοντικά μαζί του.

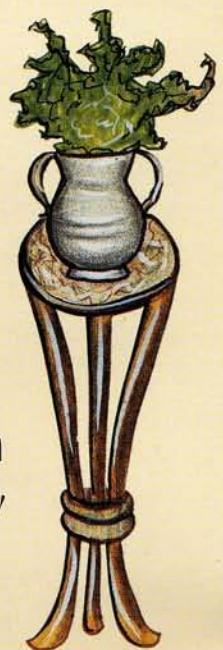
Τό μοναστήρι τό ὀνόμασε Ἱερά Μονή Παναγίας τῆς Φανερωμένης, ἀφοῦ ἡ ἴδια ἡ Θεοτόκος φανέρωσε τήν εἰκόνα καί τόν ναό της. Κατόπιν ἔγινε καί ὁ ἴδιος μοναχός ἐκεῖ καί ἔλαβε τό ὄνομα Λαυρέντιος.

Ἡ γυναίκα του, ἡ Βασίλω, ἀκολουθώντας τό ἅγιο παράδειγμά του, ἐκάρη* μοναχή σέ γυναικεῖο μοναστήρι, ἔλαβε τό ὄνομα Βασσιανή καί ἔζησε ἀγωνιζόμενη τόν καλό ἀγώνα μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς της.

Ἡ ἀσκητική ζωή τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου προσεῖλκε νέους εὐλαβεῖς μοναχοὺς πού ἔρχονταν νά ζήσουν στή Μονή Φανερωμένης. Ὅλοι ἀγωνίζονταν νά μμηθοῦν στήν ἀρετή* τόν ὄσιο ἡγούμενό τους. Ἀλλά καί πολλοί λαϊκοί* ἐπισκέπτονταν καθημερινά τό μοναστήρι γιά νά ὠφεληθοῦν ἀπό τίς προσευχές καί τίς συμβουλές τοῦ Ἁγίου.

Ἡ θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας ἦταν στήριγμα καί παρηγοριά στό λαό καί ὁ φιλόξενος ἡγούμενος μοίραζε ἀπλόχερα τήν ἀγάπη του σέ ὅλους. Οἱ προσευχές τοῦ Ἁγίου θεράπευσαν πολλούς ἀρρώστους καί τό μοναστήρι σύντομα ἔγινε πολύ ἀγαπητό.

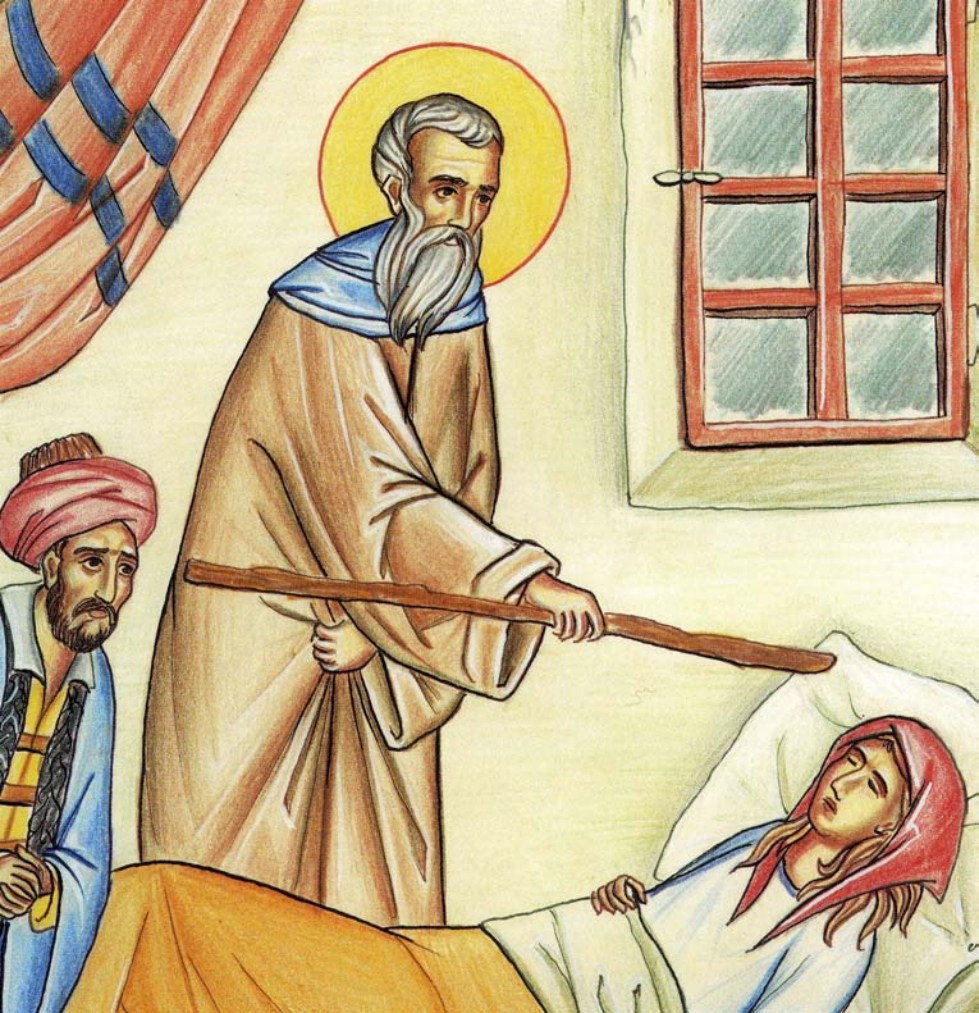
Μέ τόν καιρό πολλοί χωρικοί ἀπ' αὐτούς πού εἶχαν καταπατήσει κτήματα τῆς μονῆς, συναισθανόμενοι τό λάθος τους, τά ἐπέστρεφαν στό μοναστήρι. Ἔτσι, μέσα σέ λίγο καιρό ὁ Ἅγιος πέτυχε νά ἀποκτήσει ξανά ἡ μονή ὅλη τήν περιουσία της. Μέ τά ἔσοδα ἀπό τήν καλλιέργεια τῶν

κτημάτων φρόντιζε νά φιλοξενεί τούς ἐπισκέπτες καί ν' ἀνακουφίζει τούς φτωχούς τῆς περιοχῆς.

Μόνο ἓνα μεγάλο κι εὐφορο κτῆμα δέν ἐπιστράφηκε στή μονή. Ἦταν ἓνας ἐλαιώνας πού τόν εἶχε καταπατήσει ἓνας πανίσχυρος ὀθωμανός ἄρχοντας τοῦ νησιοῦ, πού ἀρνιόταν πεισματικά στόν ἠγούμενο νά τόν ἐπιστρέψει.

Δέν πέρασε λίγος καιρός ἀπό τήν ἄρνησή του αὐτή καί ἡ γυναίκα του, πού τήν ὑπεραγαποῦσε, ἔπεσε βαριά ἄρρωστη στό κρεβάτι. Δυστυχώς, κανένας γιατρός ἢ φάρμακο δέν μποροῦσε νά τή θεραπεύσει. Κάποια μέρα ἡ ταλαιπώρη γυναίκα ἄκουσε γιά τόν ὄσιο Λαυρέντιο καί τά θαύματα* πού ἐπιτελοῦσε μέ τήν προσευχή του. Πάνω στήν ἀπελπισία της κάλεσε τό σύζυγό της καί τοῦ εἶπε:

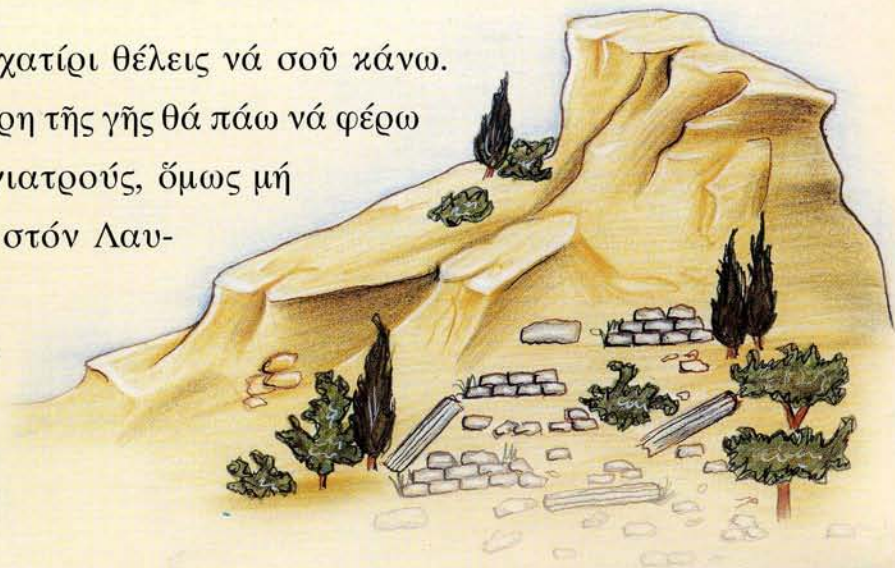
— Καλέ μου σύζυγε, ξέρεις πόσο μ' ἔχει ταλαιπωρήσει αὐτή ἡ ἀσθένεια. Κανένας γιατρός δέν μπόρεσε νά μέ βοηθήσει. Ἄκουσα ὅμως ὅτι ὑπάρχει ἓνας ἄνθρωπος, γνωστός καί σέ σένα, πού θεραπεύει πολλούς ἀρρώστους μόνο μέ τήν προσευχή του στό Θεό. Ὀνομάζεται Λαυρέντιος καί εἶναι ἠγούμενος* στό μοναστήρι τῆς Φανερωμένης. Πήγαινε, σέ παρακαλῶ, νά ζητήσεις τή βοήθειά του.

Στά λόγια αὐτά ὁ ὀθωμανός θύμωσε πολύ γιατί μισοῦσε τούς χριστιανούς:

— Ὅποιο ἄλλο χατίρι θέλεις νά σοῦ κάνω. Ἀκόμα καί στήν ἄκρη τῆς γῆς θά πάω νά φέρω τούς καλύτερους γιατρούς, ὅμως μή μοῦ ζητᾶς νά πάω στόν Λαυρέντιο.

Ἡ ἄρρωστη δέν τόλμησε νά φέρει ἀντίρρηση. Ὅμως,

Πλησίασε τήν ἄρρωστη γυναίκα καί τή σταύρωσε τρεῖς φορές μέ τή ράβδο του...

ὅταν σέ λίγες μέρες ἢ κατάστασή της ἐπιδεινώθηκε καί κινδύνευε πλέον ἢ ζωή της, ἔτρεξε ὁ ἴδιος καί κάλεσε τόν Ὅσιο στό σπίτι του. Ὁ πονόψυχος Γέροντας, ἔχοντας πλήρη ἐμπιστοσύνη στήν εὐσπλαχνία* τοῦ Θεοῦ, δέ σκέφτηκε οὔτε στιγμή τή διαφωνία πού εἶχαν γιά τό κτῆμα τῆς μονῆς, μόνο πῆγε στό σπίτι τοῦ ἄρχοντα. Πλησίασε τήν ἄρρωστη γυναίκα καί τή σταύρωσε τρεῖς φορές μέ τή ράβδο του. Ὑστερα διάβασε κάποιες εὐχές, προσευχήθηκε θερμά γιά τή γυναίκα καί ἐπέστρεψε στό μοναστήρι.

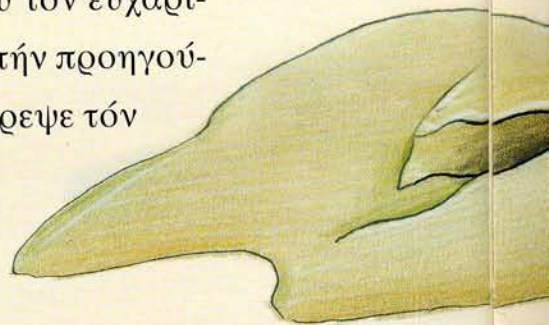
Πραγματικά, ὁ Θεός πού ἀκούει τούς πιστούς δούλους Του ἔκανε τό θαῦμα Του. Τήν ἐπόμενη κιόλας μέρα ἡ γυναίκα ἄρχισε νά αισθάνεται καλύτερα καί μέσα σέ λίγες ἡμέρες εἶχε θεραπευτεῖ ἐντελῶς.

Ὁ σύζυγός της κάλεσε ξανά τόν Ὅσιο καί ἀφοῦ τόν εὐχαρίστησε μέ δάκρυα στά μάτια, ζήτησε συγγνώμη γιά τήν προηγούμενη στάση του ἀπέναντι στό μοναστήρι καί ἐπέστρεψε τόν ἐλαιώνα στή Μονή Φανερωμένης.

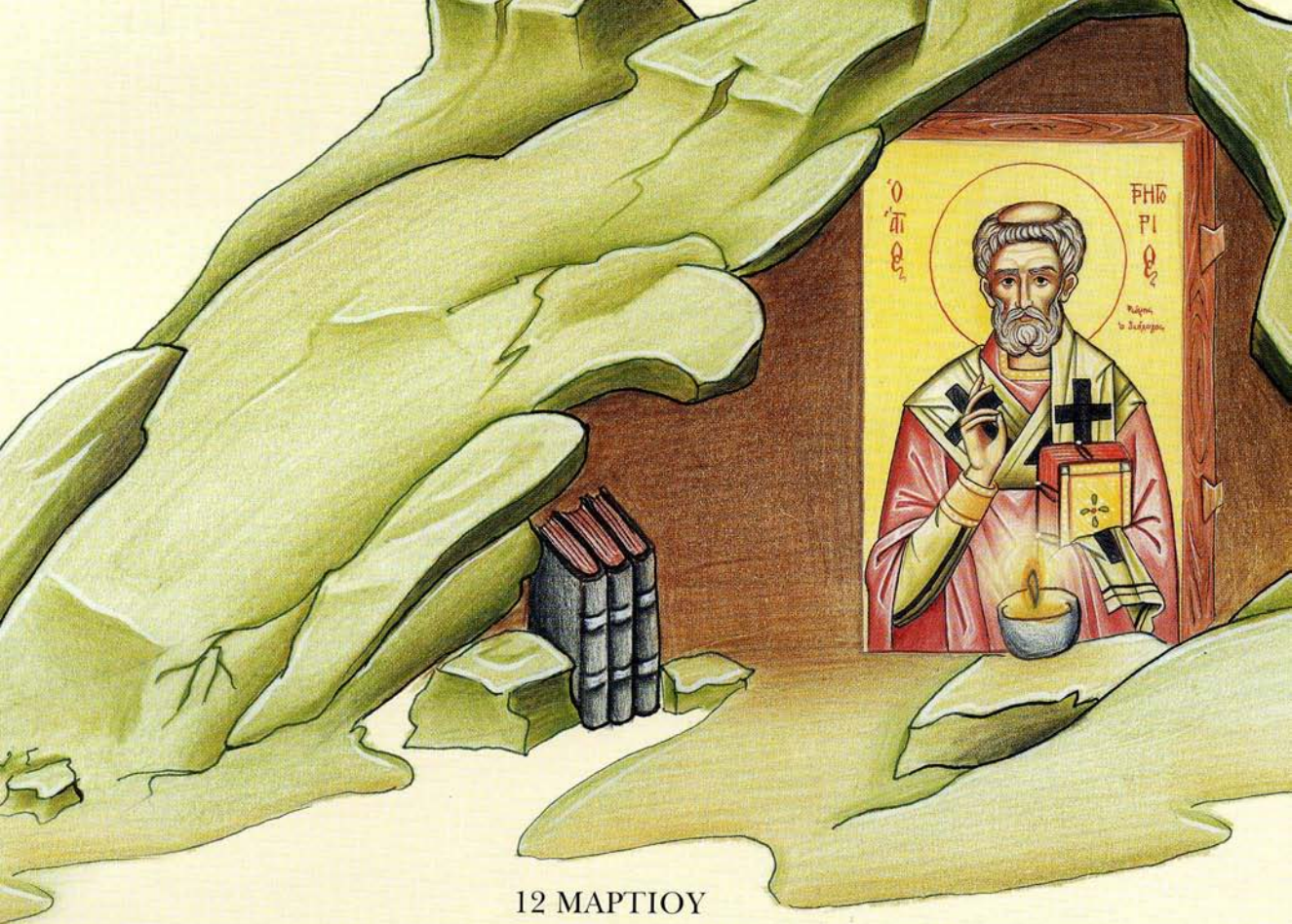
Πρός τό τέλος τῆς ἀγγελικῆς* του ζωῆς ὁ ὅσιος Λαυρέντιος ἔχτισε ἕνα μικρό κελί σέ μέρος ἀπόκρημνο καί δύσβατο. Ἐκεῖ στήν ἡσυχία

συνέχισε μέ μεγαλύτερη ἔνταση τήν προσευχή καί τήν περισυλλογή* μέχρι τήν ἡμέρα τῆς κοίμησής* του. Κοιμήθηκε στίς 6 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1707 καί ἡ ἀπλή καί ταπεινή ψυχή του πῆγε νά συναντήσῃ τήν Παναγία μας, τήν ὁποία ἀξιώθηκε νά δεῖ καί σ' αὐτήν τή ζωή.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη του στίς 7 Μαρτίου. Τήν εὐχή του νά ἔχουμε.

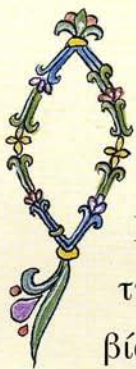

12 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ

δοῦλος των δούλων τοῦ Θεοῦ Γρηγόριος, ὅπως ἤθελε ὁ ἴδιος νά τόν ὀνομάζουν, ἔζησε τόν ἕκτο αἰῶνα μ.Χ. στή Ρώμη. Σέ μικρή ἡλικία ἔμεινε ὀρφανός ἀπό πατέρα καί τή μόρφωσή του ἐπιμελήθηκε ἡ εὐσεβής μητέρα του, Συλβία. Αὐτή φρόντισε ὥστε ὁ γιός της ἀπό μικρή ἡλικία ν' ἀγαπήσει τόν Θεό καί τήν Ἐκκλησία.

Τά χρόνια πέρασαν, ὁ Γρηγόριος μεγάλωσε κι ἔγινε δάσκαλος. Ὅμως μέσα στήν καρδιά του τόν ἔκαιγε ἡ ἐπιθυμία νά γίνει

μοναχός. Αφήνοντας λοιπόν τή Ρώμη, ἐκάρη μοναχός στό μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέα, ὅπου στή συνέχεια ἐξελέγη ἡγούμενος.

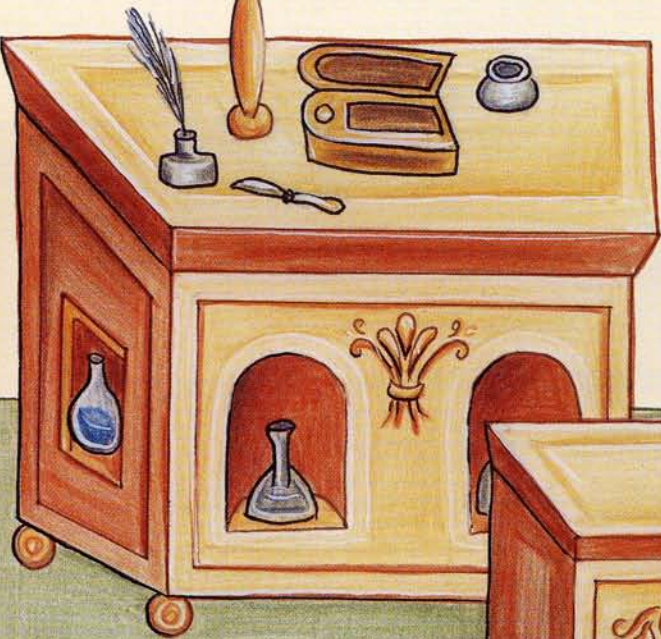
Ὁ μοναχός Γρηγόριος ζοῦσε μέ ὑπακοή, κάνοντας αὐστηρή ἄσκηση. Βλέποντας οἱ πατέρες τοῦ μοναστηριοῦ τήν ἀρετή του τόν τιμοῦσαν καί τόν σέβονταν πολύ. Ἀλλά κι αὐτός φρόντιζε μέ σύνεση καί διάκριση τίς πνευματικές ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν τῆς μονῆς. Παρά τίς πολλές εὐθύνες του, ὁ Ἅγιος δέν παραμελοῦσε οὔτε τά πνευματικά του καθήκοντα, ἀλλά οὔτε καί τό διακόνημά* του πού ἦταν ἡ καλλιγραφία παλαιῶν βιβλίων. Ταυτόχρονα, συνέγραφε γιά νά διδάξει καί νά ὠφελήσει τούς χριστιανούς.

Κάποιο πρωινό, ἐνῶ καθόταν στό κελί του καί καλλιγραφοῦσε ἕνα βιβλίο μέ βίους Ἁγίων πού ἐξησαν στήν Ἰταλία, ἄκουσε χτυπήματα στήν πόρτα. Ὁ Ἅγιος διέκοψε τήν ἐργασία του, ἔκανε τό σταυρό του καί σηκώθηκε ν' ἀνοίξει.

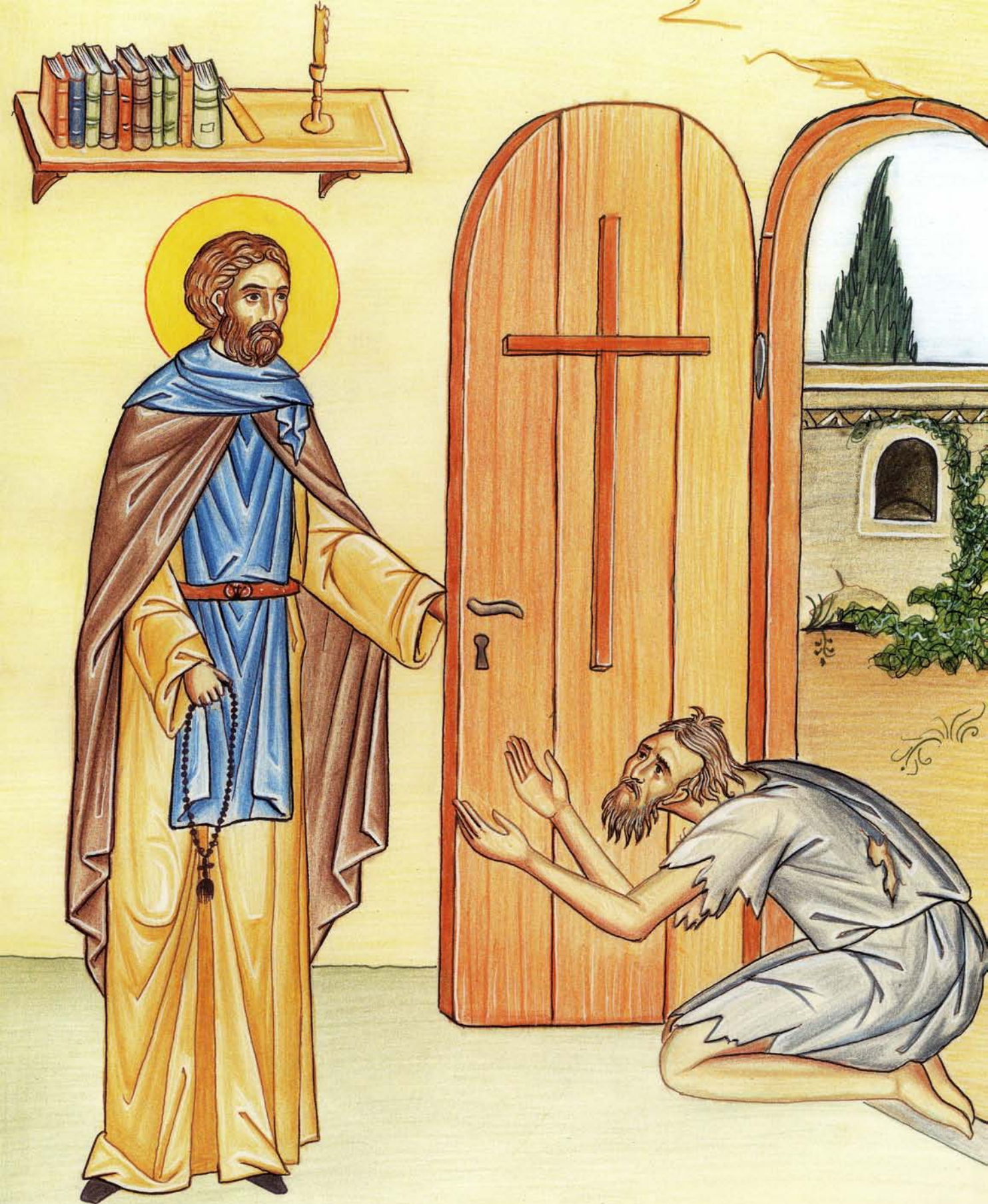
Μπροστά του στεκόταν ἕνας ἄνθρωπος ταλαιπωρημένος καί ρακένδυτος. Μόλις εἶδε τόν Ἅγιο, ἔπεσε στά πόδια του καί ἄρχισε νά τόν παρακαλεῖ:

— Λυπήσου με, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, γιατί ναυάγησα στή θάλασσα καί διασκορπίστηκαν κι αὐτές οἱ λίγες οἰκο-

— Σέ παρακαλώ, ἅγιε γέροντα, κλαυθμήρισε ἐκεῖνος, λυτήσου με τόν φτωχό καί ταλαίπωρο καί δώσε μου κάτι...

νομίες πού είχα. Μόλις και μετά βίας κατόρθωσα νά σωθῶ. Ἦρθα λοιπόν ἐδῶ στό μοναστήρι σου θαλασσοδαρμένος και ἀποκαμωμένος, ἐλπίζοντας στήν εὐσπλαχνία σου νά μέ λυπηθεῖ και νά μ' ἐλεήσει.

Ὁ Ἅγιος τόν κοίταξε μέ ἀγάπη και τόν παρηγόρησε λέγοντας:
— Μή στεναχωριέσαι, ἀδελφέ μου. Ἀπ' αὐτά τά λίγα, πού ἔχω, θά σοῦ δώσω ὅ,τι μπορῶ.

Μπήκε μέσα στό κελί του και σέ λίγο ἐπέστρεψε κρατώντας ἕξι νομίσματα τά ὁποῖα ἔδωσε στό φτωχό. Ἐκεῖνος τά πῆρε χαρούμενος κι ἔφυγε, ἐνῶ ὁ Ἅγιος ἐπέστρεψε στήν ἐργασία του. Δέν πέρασε ὅμως λίγη ὥρα και ἡ πόρτα χτύπησε ξανά. Ὁ καλός μοναχός, ἀνοίγοντας και πάλι τήν πόρτα, ἀντίκρισε τόν ἴδιο ἄνθρωπο.

— Σέ παρακαλῶ, ἅγιε γέροντα, κλαυθμήρισε ἐκεῖνος, λυπήσου με τόν φτωχό και ταλαίπωρο και δῶσε μου κάτι ἀκόμα, γιατί ἐκεῖνα τά νομίσματα πού μοῦ ἔδωσες πρό ὀλίγου δέν εἶναι ἀρκετά γιά ν' ἀνακουφίσουν τή φτώχεια μου.

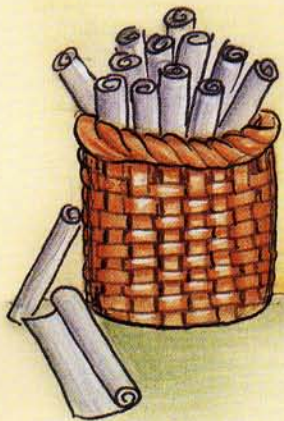
Ὁ ἅγιος Γρηγόριος τόν κοίταξε μέ συμπάθεια και πρόθυμα, χωρίς δεύτερη σκέψη, τοῦ ἔφερε ἄλλα ἕξι νομίσματα.

— Πάρε, καλέ μου ἄνθρωπε, κι αὐτά τά χρήματα. Δυστυχῶς, δέν ἔχω περισσότερα νά σοῦ δώσω. Ἐλπίζω, ὅμως, ὅτι ὁ φιλόανθρωπος Θεός δέν θά σέ ἀφήσει ἀβοήθητο.

Ὁ ἄνθρωπος πῆρε μέ εὐγνωμοσύνη τήν ἐλεημοσύνη* τοῦ Ἁγίου και κατευθύνθηκε πρός τήν ἔξοδο τοῦ μοναστηριοῦ.

Ὁ ταπεινός Γρηγόριος ἦταν ἔτοιμος νά συνεχίσει τό διακόνημά του ὅταν ἀκούστηκαν γιά τρίτη φορά χτύποι στήν πόρτα. Ὁ παράξενος ξένος εἶχε ἐπιστρέψει ζητώντας και πάλι βοήθεια.

Ὁ ἐλεήμων Γρηγόριος, χωρίς κανένα δισταγμό, ἔσαξε στό φτωχικό του κελάκι. Μή βρίσκοντας ὅμως ἄλλα χρήματα πῆρε ἕνα

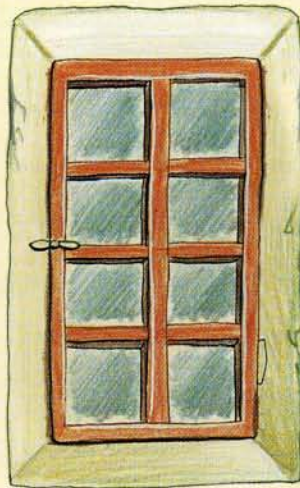

ἀσημένιο πιάτο, πού τοῦ εἶχε στείλει κάποτε ἡ μητέρα του, ἡ Συλβία, καί τό ἔδωσε στό φτωχό. Ἐκεῖνος ἰκανοποιημένος πλέον τό πῆρε καί ἔφυγε χωρίς νά τόν ἐνοχλήσει ξανά.

Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ ἀγάπη τοῦ Ἁγίου γιά τούς φτωχοῦς καί τέτοια ἡ ἀπλότητά του, ὥστε οὔτε ἤλεγξε τόν ἄνθρωπο γιά τήν ἀγένειά του, οὔτε τόν ἄφησε νά φύγει μέ ἄδεια χέρια.

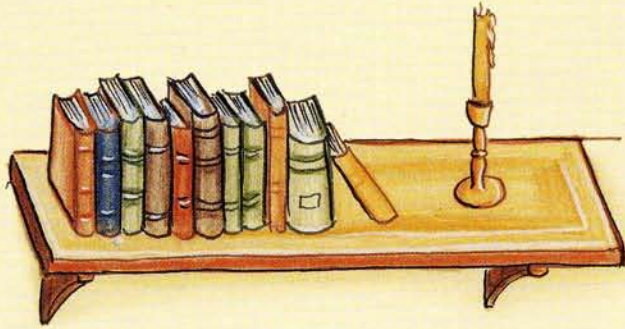
Ἔτσι ζούσε ὁ Γρηγόριος στό μοναστήρι καί πλήθος φτωχῶν καί βασανισμένων ἀνθρώπων ἔτρεχαν κοντά του γιά νά βροῦν ἀνακούφιση καί παρηγοριά.

Ἡ φήμη του ἀπλώθηκε παντοῦ καί σύντομα ἦρθε ἡ ὥρα πού ὁ λαός τόν ἐξέλεξε Ἀρχιερέα καί Πάπα* Ρώμης. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος παρά τό μεγάλο του ἀξίωμα καί τίς πολλές του ὑποχρεώσεις δέν ξέχασε τούς φτωχοῦς, ἀλλά φρόντιζε γι' αὐτούς ἀκόμη περισσότερο. Καθημερινά ἔδινε κάθε εἶδους ἐλεημοσύνη προκειμένου νά ἀνακουφίζει ὅσους βρίσκονταν σέ ἀνάγκη.

Μία μέρα ζήτησε ἀπό τόν σακελλάριο* νά καλέσει δώδεκα φτωχοῦς γιά νά φᾶνε μαζί του καί νά παρηγορηθοῦν λίγο ἀπό τή φτώχεια τους. Ὄταν ὁμως κάθισαν στό τραπέζι ὁ Ἅγιος μέτρησε ὄχι δώδεκα ἀλλά δεκατρεῖς ἀνθρώπους νά συντρῶνε μαζί του.

Μάλιστα, ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ δέκατος τρίτος, ἦταν διαφορετικός ἀπό τούς ἄλλους καί τοῦ ἔκανε ἰδιαίτερη ἐντύπωση. Κάλεσε τότε τόν σακελλάριο:

— Δέ σοῦ εἶπα νά καλέσεις δώδεκα φτωχοὺς ἀνθρώπους; Πῶς ἐσύ, ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι σοῦ ζήτησα, κάλεσες δεκατρεῖς;

— Πίστεψέ με, ἅγιε δέσποτα, δικαιολογήθηκε ἐκεῖνος, δώδεκα μόνο εἶναι οἱ φτωχοί, ὅσοι ἀκριβῶς πρόσταξες.

Κατάλαβε τότε ὁ ἅγιος Πατριάρχης ὅτι ἔβλεπε θεία ὄπτασία καί γι' αὐτό ἔστρεφε συνέχεια τό βλέμμα του σ' αὐτόν τόν δέκατο τρίτο καλεσμένο! Ἡ θεά τοῦ προσώπου του προκαλοῦσε μεγάλη χαρά στήν ψυχή τοῦ Ἁγίου. Ἡ μορφή τοῦ ξένου ἔλαμπε καί ἔμοιαζε στήν ὄψη πότε μέ σεβάσμιο γέροντα καί πότε μέ νέο στό ἄνθος τῆς νιότης του.

Ὅταν τελείωσε τό γεῦμα καί σηκώθηκαν ἀπό τό τραπέζι, ὁ Ὅσιος χαιρέτησε καί ξεπροβόδισε τούς δώδεκα καλεσμένους του, ἐκεῖνον ὅμως, τόν παράξενο ξένο, ἀφοῦ τόν πῆρε στό κελί του, τόν ρώτησε:

— Σ' ἐξορκίζω, στό ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νά μοῦ πεῖς ποιός εἶσαι καί ποιό εἶναι τό ὄνομά σου.

Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε:

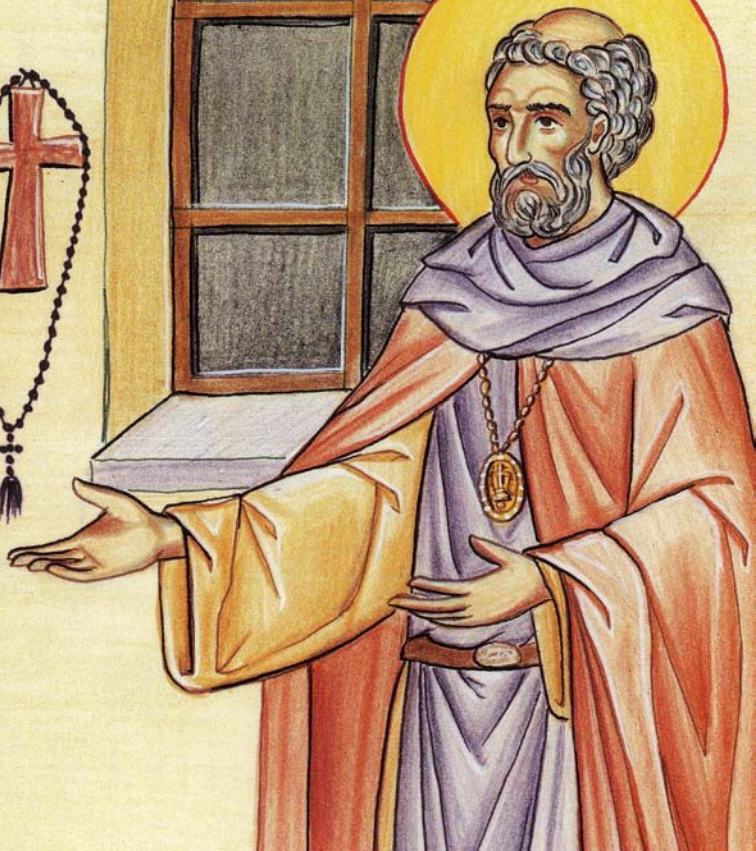
— Γιατί ρωτᾶς τ' ὄνομά μου; Μέ ἔχεις ἤδη γνωρίσει. Ἐγώ εἶμαι ἐκεῖνος ὁ φτωχός πού μοῦ ἔδωσες τά δώδεκα νομίσματα καί τό ἀργυρό πιάτο πού ἦταν δῶρο ἀπό τή μητέρα σου, τή

— Πῶς γνωρίζεις
ἐσύ τί ὄρισε ὁ Θεός;
ρώτησε ἀπορημένος
ὁ Ἅγιος..

Συλβία. Γνώριζε, λοιπόν, ότι από εκείνη την ημέρα ὄρισε ὁ Κύριος νά γίνεις ἐπίσκοπος Ρώμης, ἐπειδή εἶδε τή φιλευσπλαχνία καί τήν ἀπλότητα τῆς καρδιάς σου.

— Πῶς γνωρίζεις ἐσύ τί ὄρισε ὁ Θεός; ρώτησε ἀπορημένος ὁ Ἅγιος.

— Ἐγώ εἶμαι ἄγγελος, σταλμένος ἀπό τό Θεό κι ἔτσι γνωρίζω ὅσα ὁ Θεός παραγγέλλει. Μέ ἔστειλε τότε ὁ Κύριος γιά νά σέ δοκιμάσω ἂν πραγματικά κάνεις ἐλεημοσύνη ἀπό φιλανθρωπία ἢ ἀπό ἐγωισμό καί γιά ἐπίδειξη. Ὄταν λοιπόν ἀποδείχθηκε ἡ καλή σου προαίρεση*, μέ πρόσταξε ὁ Θεός νά εἶμαι πάντοτε μαζί σου γιά νά σέ προστατεύω. Καί λέγοντας αὐτά τά λόγια ὁ ἄγγελος ἔγινε ἄφαντος. Τότε ὁ Ἅγιος γονάτισε καί προσκύνησε τό Θεό εὐχαριστώντας τον γιά τή μεγάλη φροντίδα πού δείχνει γιά τόν ἴδιο καί ὅσους Τόν ἀγαποῦν καί κάνουν πράξη τό θέλημά Του.

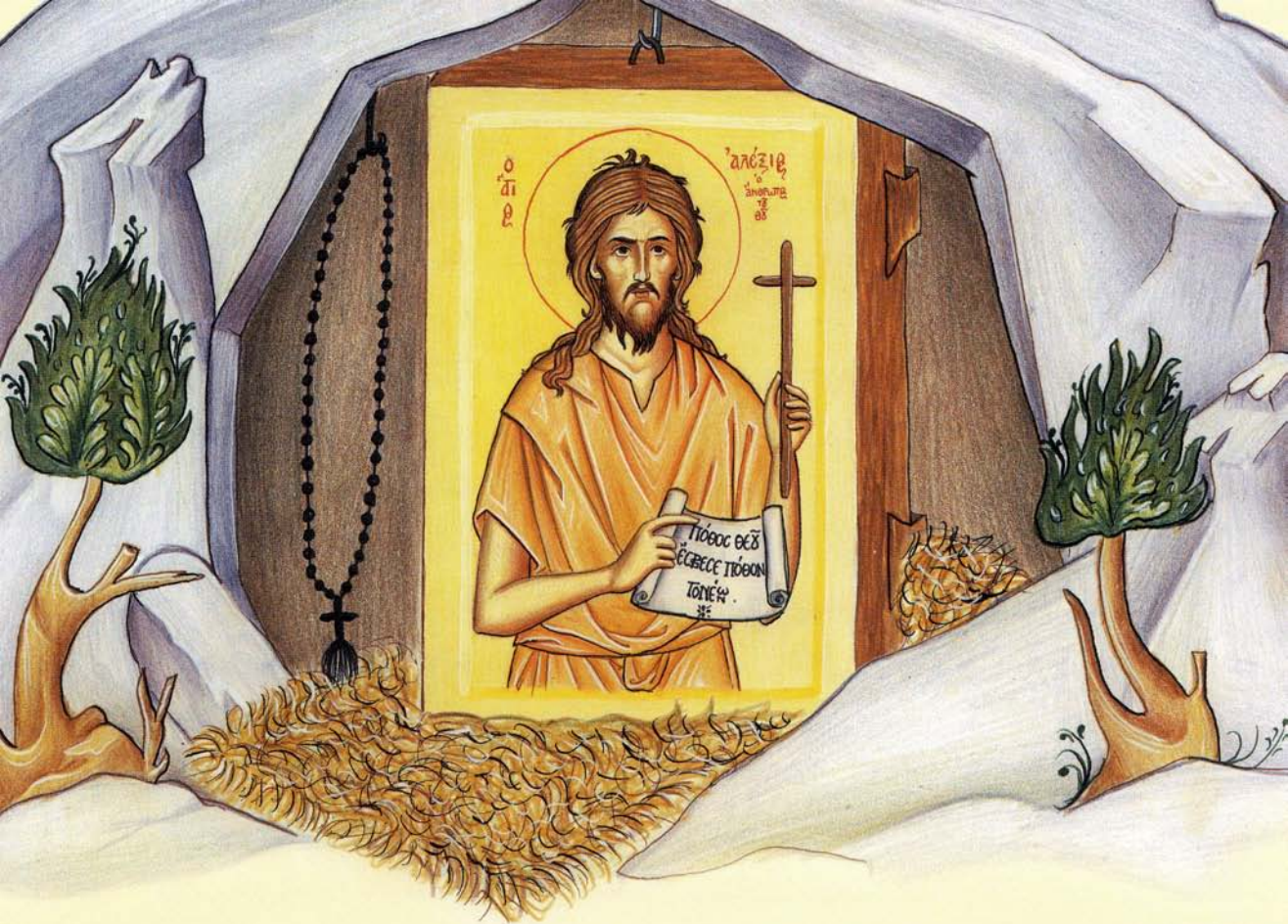
Ὁ ταπεινός ἀρχιερέας συνέχισε σ' ὅλη του τή ζωή νά τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί νά βοηθάει τούς συνανθρώπους του νά πλησιάσουν τό Θεό. Ἐγραψε μάλιστα καί πολλά συγγράμματα* μέ τά ὁποῖα προέτρεπε τούς χριστιανούς στήν εὐσέβεια. Ὅρισμένα ἀπ' αὐτά μεταφράστηκαν καί σέ ἄλλες γλώσσες ἀπό ἕνα μαθητή του, τόν ἀρχιδιάκονο Πέτρο, ὁ ὁποῖος εἶχε δεῖ μέ τά μάτια του τό ἐξῆς παράδοξο: Ἐνα λευκό περιστέρι σταλμένο ἀπό τό Θεό νά κατεβαί-

νει ἀπό τόν οὐρανό καί νά ψιθυρίζει στόν ἅγιο Γρηγόριο τά ὅσα ἐκεῖνος συνέγραφε στά βιβλία του.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμώντας τόν πατριάρχη Γρηγόριο γιά τήν ἁγία ζωή του τόν ἀναγνώρισε ὡς Ἅγιο. Ἡ μνήμη του, ἡ ὁποία τιμᾶται στίς 12 Μαρτίου, μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ὁποῖος ἐλεεῖ τούς φτωχοῦς, δανεῖζει στόν Θεό.

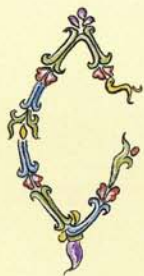

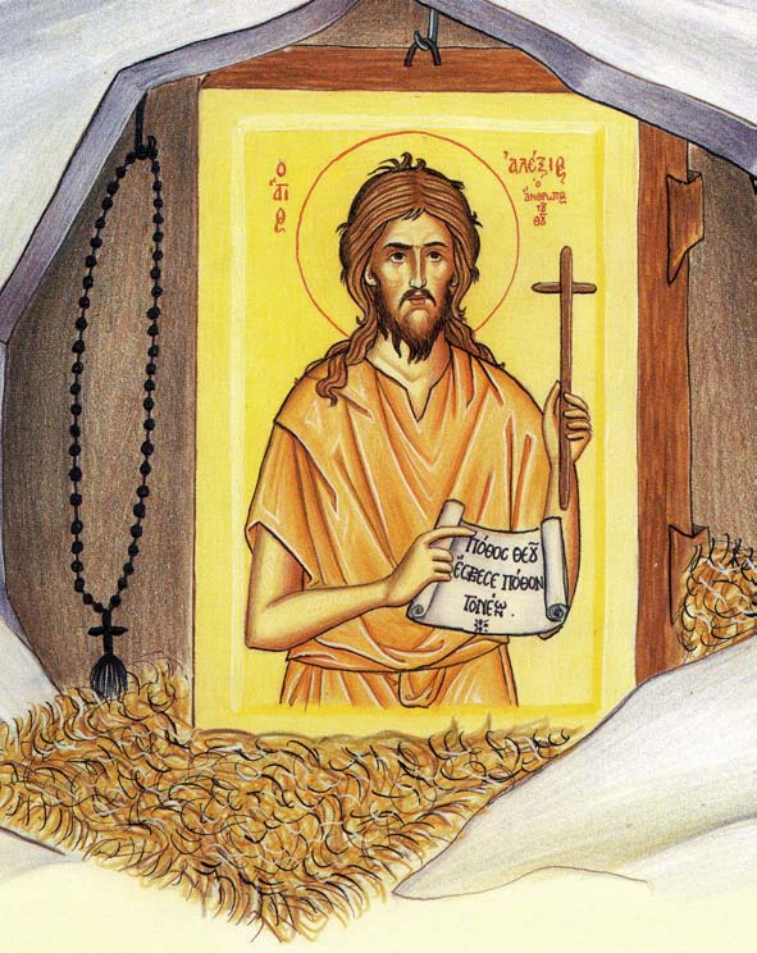
17 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

τή Ρώμη ζούσε τόν τέταρτο αιώνα μ.Χ. ένας πλούσιος συγκλητικός*, ὁ Εὐφημιανός. Ἦταν ἄνθρωπος ἐνάρετος, φιλόανθρωπος καί πολύ ἐλεήμονας*. Ἄν καί ἦταν πολύ πλούσιος, μοίραζε καθημερινά τόν πλοῦτο του στούς φτωχοῦς. Ὁ ἴδιος ἔτρωγε μόνο μιά φορά τή μέρα καί αὐτήν, ἀφοῦ πρῶτα παρέθετε τράπεζα σ' ὅσους περισσότερους φτωχοῦς μπορούσε, τούς ὁποίους ὑπηρετοῦσε ὁ ἴδιος καί ὄχι οἱ δοῦλοι του.

Ο ΑΓΙΟΣ

ΑΓΙΟΣ
ΑΝΘΡΩΠΩΝ
Ο ΑΓΙΟΣ

ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ
ΕΓΓΡΕΨΕ ΠΡΟΣΘΗ
ΤΟΝΕΝ.

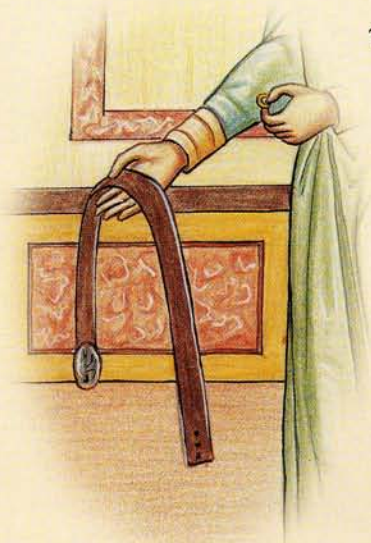
Ἡ σύζυγός του, Ἀγλαΐα, ἦταν ἐξίσου εὐλαβής καί τόν βοηθοῦσε νά ζεῖ μέ ἀρετή καί ἀγάπη. Ὅμως οἱ δύο σύζυγοι εἶχαν ἕναν μεγάλο καημό. Δέν μποροῦσαν ν' ἀποκτήσουν παιδιά. Προσεύχονταν μέ πίστη στό Θεό νά ἐκπληρώσει τήν ἐπιθυμία τους κι Ἐκεῖνος, βλέποντας τά καυτά τους δάκρυα καί τίς πολλές προσευχές τους, τούς χάρισε ἕνα γιό πού τόν ὀνόμασαν Ἀλέξιο.

Ὅταν ὁ Ἀλέξιος μεγάλωσε λίγο, οἱ γονεῖς του τόν ἔστειλαν στό σχολεῖο νά μάθει γράμματα. Ἦταν πολύ ἔξυπνο καί συνετό παιδί κι ἔτσι μέσα σέ λίγο καιρό ἔγινε καί σοφό διαβάζοντας ὅλα τά μαθήματά του, ἀλλά κυρίως τίς Ἅγιες Γραφές*. Ἀπό μικρός κατά-

λαβε τή ματαιότητα τοῦ κόσμου καί τήν ἀφθαρσία* τῆς ψυχῆς καί ἀποφάσισε νά δοθεῖ ὀλοκληρωτικά στό Θεό γιά νά κληρονομήσει τά οὐράνια ἀγαθά* πού εἶναι αἰώνια.

Ἄρχισε λοιπόν ν' ἀσκεῖται στήν ἐγκράτεια* κάνοντας νηστείες* καί ἀγρυπνίες*. Γιά περισσότερη μάλιστα κακοπάθεια φοροῦσε κατάσαρκα ἕνα τρίχινο ράσο. Κανένας δέν γνώριζε τό θεῖο πόθο του, οὔτε καί οἱ γονεῖς του πού σκέφτονταν νά τόν παντρέψουν. Ὅταν ἔφτασε σέ ἡλικία γάμου, τοῦ βρῆκαν μιὰ καλή κοπέλα μέ εὐγενική καταγωγή καί ἄρχισαν τίς προετοιμασίες.

Ὁ μακάριος Ἀλέξιος προσπάθησε νά ἐξηγήσει στους γονεῖς του ὅτι εἶχε τήν ἱερή ἐπιθυμία ν' ἀφιερωθεῖ στό Θεό, ὅμως ἐκεῖνοι δέν πείθονταν καί τοῦ ζητοῦσαν νά τούς ὑπακούσει διότι ἡ νύφη ἦταν ἐκλεκτή καί δέν θά ἔβρισκαν ὁμοιά της. Ὁ Ἀλέξιος, βλέποντας ὅτι μάταια κοπίαζε, ἄφησε τούς γονεῖς του νά ἐτοιμάζουν τό γάμο, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἄρχισε νά προσεύχεται ἡμέρα καί

νύχτα χύνοντας ποτάμια από δάκρυα και παρακαλώντας τό Θεό νά τόν φωτίσει νά κάνει ἐκεῖνο πού ἦταν πιά συμφέρον γιά τήν ψυχή του.

Κάποτε ἔφτασε καί ἡ μέρα τοῦ γάμου. Τό μυστήριο τελέστηκε μέ μεγαλοπρέπεια. Ὑστερα ἀκολούθησε μεγάλο γλέντι στό σπίτι τοῦ γαμπροῦ, ὅπως συνηθίζοταν, πού κράτησε ὡς τό βράδυ. Ὅταν νύχτωσε, οἱ συγγενεῖς καί οἱ φίλοι, ἀφοῦ εὐχήθηκαν στό νέο ἀνδρόγυνο, τούς ἀποχαιρέτησαν καί ἔφυγαν.

Ὅταν ἔμεινε μόνος του ὁ Ἀλέξιος μέ τή νύφη, γονάτισε καί ἄρχισε νά προσεύχεται θερμά γιά ἀρκετή ὥρα. Ὁ Κύριός μας τότε, ἀπαντώντας στόν πόθο τοῦ Ἀλεξίου, τόν φώτισε ν' ἀκολουθήσει τήν εὐλογημένη ζωή τῆς παρθενίας*. Σίγουρος πλέον ὁ Ἅγιος παρακάλεσε τόν Θεό νά τόν βοηθήσει νά ἐξηγήσει καί στή νεαρή γυναίκα του αὐτή του τήν ἀπόφαση. Τῆς μίλησε πολλή ὥρα γιά τήν ἀγάπη γιά τόν Θεό πού ἔκαιγε τήν ψυχή του καί γιά τήν τιμή πού ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός σέ ὅσους ἀκολουθήσουν τόν ἀγγελικό δρόμο τῆς παρθενίας. Κι ἐκεῖνη ἤρεμη, μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ, δέν τόν ἐμπόδισε νά πραγματοποιήσει τήν ἱερή του ἐπιθυμία. Φεύγοντας ὁ Ἅγιος πῆρε τή βέρα καί τή ζώνη του καί τά ἔδωσε στή γυναίκα του λέγοντας:

— Φύλαξε αυτά προσεκτικά, αγαπημένη μου, και ὁ Θεός ἄς εἶναι ἀνάμεσά μας και ἄς μεριμνήσει για το καλό και τῶν δυό μας.

Κατόπιν βγήκε ἀπό τό δωμάτιο και βγάζοντας τά χρυσοῦ-φαντα ροῦχα τοῦ γάμου φόρεσε φτωχικά και κατέβηκε στήν παραλία, ὅπου, κατά Θεία πρόνοια, βρῆκε ἕνα πλοῖο πού ἔφευγε ἐκείνη τήν ὥρα για τή Συρία.

Ἐπιβιάστηκε σ' αὐτό και ὕστερα ἀπό ταξίδι μερικῶν ἡμε-ρῶν ἔφτασε στή Λαοδικεία και ἀπό ἐκεῖ πήγε περπατώντας μέχρι τήν Ἔδεσσα. Ἐκεῖ, μέσα σ' ἕνα ναό ὑπῆρχε μία θαυμα-τουργή εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μας. Μόλις τήν εἶδε ὁ Ἀλέξιος, ἀπο-φάσισε νά ζήσει σάν ζητιάνος ἔξω ἀπό αὐτήν τήν ἐκκλησία, για νά βλέπει καθημερινά τήν ἀγαπημένη μορφή τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ.

Μοίρασε τότε ὅλα τά χρήματά του στούς φτωχοῦς και ἀπό ἐκείνη τήν ἡμέρα ἔμεινε στό ναό ζώντας ἀπό τίς ἐλεημοσύνες* τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν. Ἐόδευε ἐλάχιστα για τό λίγο ψωμί του και τά ὑπόλοιπα χρήματα τά ἔδινε στούς φτωχοῦς. Ὅλη τή νύχτα προσευχόταν ὄρθιος και μεταλάμβανε κάθε Κυριακή.

Τόσο πολύ ταλαιπωρήθηκε ἀπό τή σκληραγωγία στήν ὁποία ὑπέβαλε τόν ἑαυτό του για τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ἡ ὠραιότητα τοῦ προσώπου του χάθηκε και ἔγινε ἀγνώριστος.

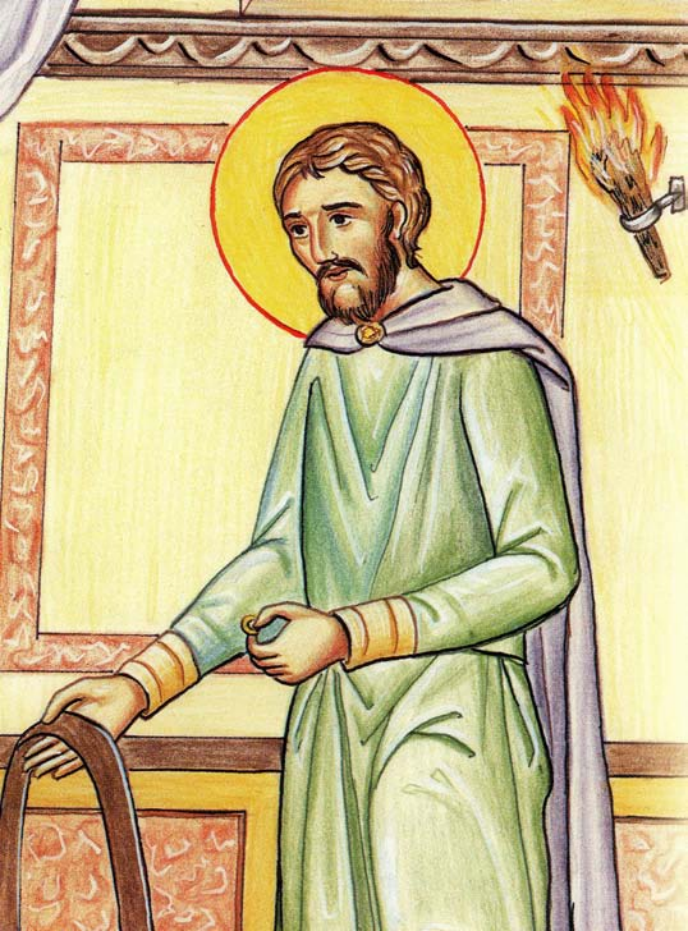
Οἱ γονεῖς του πάλι, ὅταν τήν ἐπομένη τοῦ γάμου πλη-ροφορήθηκαν τό φευγιό του, ἔστειλαν ἀμέσως ὑπηρε-τες νά τόν βροῦν και νά τόν πείσουν νά γυρίσει πίσω. Ἐκεῖνοι ἐρεύνησαν μέ ἐπιμέλεια μέρη μακρινά, πόλεις και χωριά, ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα. Κι ὅταν κάποιιοι ἀπ' αὐτούς ἔφτασαν και στήν Ἔδεσσα και πέρασαν ἀπό τό

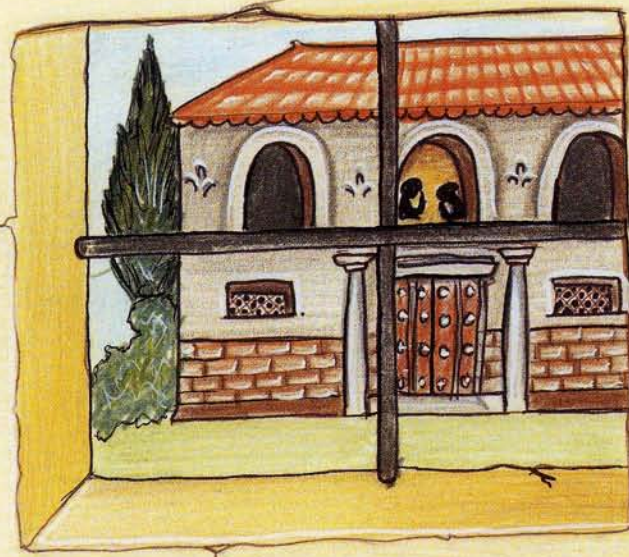

ναό ὅπου ζοῦσε ὁ Ἅγιος, δέν μπόρεσαν ν' ἀναγνωρίσουν πίσω ἀπό τόν ταλαιπωρημένο ἐκεῖνο ζητιάνο τό ἀρχοντόπουλο πού ἔφαχναν. Καί ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλά τοῦ ἔδωσαν ἐλεημοσύνη κι ἔφυγαν. Τότε ὁ μακάριος Ἀλέξιος δάκρυσε καί δόξασε τό Θεό πού τόν ἀξίωσε νά λάβει ἐλεημοσύνη ἀπό τούς ἴδιους τούς δούλους του.

Ἐκεῖνος περνοῦσε. Ὁ Ἀλέξιος συμπλήρωσε στό νάρθηκα* τοῦ ναοῦ δεκαεπτὰ ὀλόκληρα χρόνια, προσευχόμενος στό Θεό γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς του καί παρακαλώντας Τον νά παρηγορήσει τούς γονεῖς καί τή σύζυγό του. Οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου, βλέποντας τήν ἀσκητική* ζωή του, ἄρχισαν νά τόν τιμοῦν σάν Ἅγιο. Ἐκεῖνος, ὅμως, φοβούμενος μήπως ἡ δόξα πού τοῦ πρόσφεραν τόν ρίξει σέ ὑπερηφάνεια, ἀποφάσισε νά φύγει σέ ἄγνωστο τόπο.

Κατέβηκε λοιπόν στό λιμάνι, ὅπου μπῆκε σ' ἓνα πλοῖο πού ταξίδευε πρὸς τά μέρη τῆς Κιλικίας. Ὁ Θεός ὅμως δέ συμφωνοῦσε μέ

τά σχέδια τοῦ Ἁγίου καί σύντομα μιά μεγάλη θαλασσοταραχή, πού κράτησε ἡμέρες πολλές, ἀνάγκασε τό πλοῖο ν' ἀγκυροβολήσει στή Ρώμη.

Τότε ὁ Ἅγιος κατάλαβε ὅτι ἦταν θέλημα Θεοῦ νά μείνει ἐκεῖ καί μάλιστα στό πατρικό του σπίτι, ἄγνωστος σ' ὅλους, γιά ν' ἀγωνιστεῖ τόν ὑπόλοιπο χρόνο τῆς ζωῆς του ἀκόμα περισσότερο.

Περπάτησε ὡς τό ἀρχοντικό τοῦ πατέρα του, τόν ὁποῖο καί συνάντησε στήν εἴσοδο καθώς ἐπέστρεφε ἀπό τό παλάτι καί, ἀφοῦ τοῦ ἔβαλε μετάνοια, τοῦ εἶπε:

— Παρακαλῶ τήν εὐγένειά σου νά μέ ἐλεήσει τόν φτωχό. Ἄσε με νά καθίσω σέ μιά γωνιά τοῦ σπιτιοῦ σου καί νά τρέφομαι ἀπό τά ψίχουλα πού θά πέφτουν ἀπό τό τραπέζι τῶν δούλων σου καί ὁ Θεός νά εὐλογήσει τήν οἰκογένειά σου γι' αὐτή τήν καλωσύνη. Κι ἂν ἔχεις κάποιον στά ξένα νά τόν δεῖς σύντομα ὅπως ἐπιθυμεῖς.

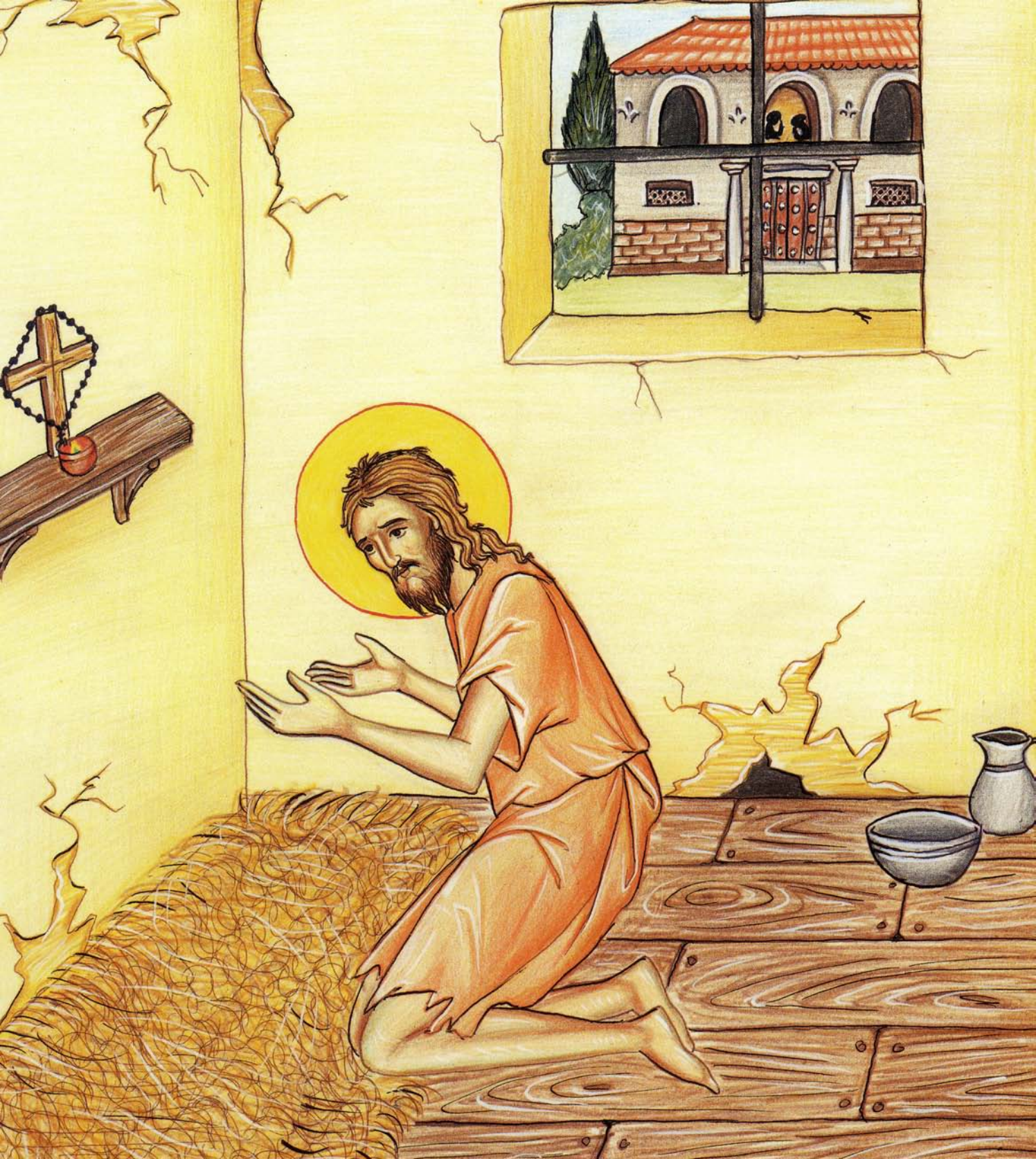
Ἀκούγοντας αὐτά ὁ ἄρχοντας δάκρυσε στή θύμηση τοῦ γιοῦ του, σπλαχνίστηκε τό φτωχό καί, καλώντας ἕναν ἀπό τούς πιό ἐπιμελεῖς δούλους του, τοῦ παρέδωσε τόν Ἀλέξιο καί τόν πρόσταξε νά φροντίζει τό φτωχό ζητιάνο.

Ὁ δούλος ὁδήγησε τόν Ἅγιο σ' ἕνα δωματιάκι τῆς αὐλῆς ἀπέναντι ἀπό τήν κρεβατοκάμαρα τῆς γυναίκας του. Ὁ Εὐφημιανός ἔστειλε σ' αὐτόν καθημερινά πλούσια φαγητά ἀπό τό τραπέζι του, ὅμως ἐκεῖνος δέν τ' ἄγγιζε καθόλου. Μόνο κάθε Κυριακή, μετά τή Θεία Κοινωνία, ἔτρωγε λίγο ψωμί καί ἔπινε λίγο νερό γιά νά μὴν πεθάνει ἀπό τήν πείνα. Ἐπίσης, προσευχόταν ὅλη τή νύχτα καθώς καί τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ἡμέρας.

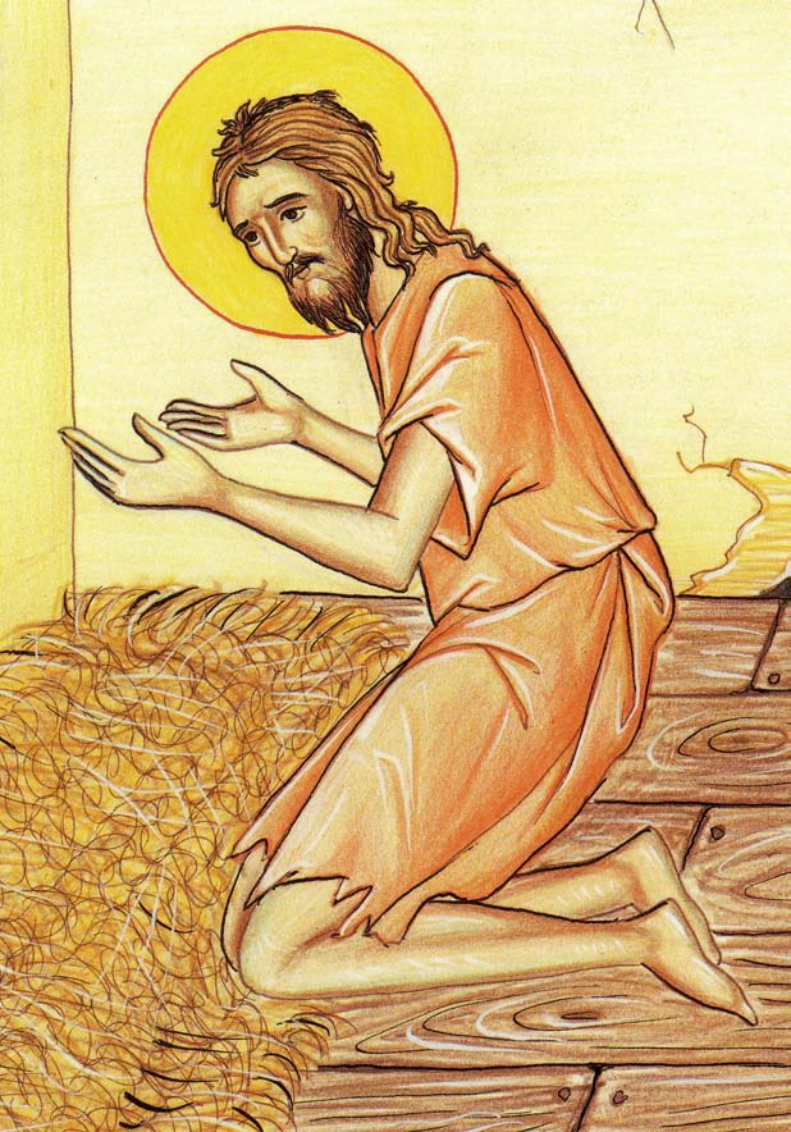
Βλέποντας ὁ φθονερός δαίμονας* τή θαυμαστή καρτεριά* τοῦ Ἁγίου, θέλησε νά τόν πειράξει γιά νά χάσει τήν ὑπομονή του καί

ν' ἁμαρτήσῃ καί πρῶτα ἔβαλε τοὺς δούλους νά τόν ἐνοχλοῦν. Ἄλλοι τόν ἔβριζαν, ἄλλοι τόν χτυποῦσαν, ἄλλοι ἔχυναν πάνω του τά βρωμόνερα ἀπό τά σκεύη που ἔπλεναν καί τόν ταλαιπωροῦσαν ὅσο μποροῦσαν. Παρόλα αὐτά ὁ εὐλογημένος Ἀλέξιος τά ὑπέμεινε ὅλα ἀγόγγυστα* καί παρακαλοῦσε τό Δεσπότη Χριστό νά τοῦ δίνει ὑπομονή μέχρι τέλους.

Ὅμως κι ἄλλο μεγάλο πόλεμο ξεκίνησε ἐναντίον του ὁ μισόκαλος* διάβολος, καθώς ἀπό τό δωμάτιό του ἄκουγε συχνά τή μητέρα του νά θρηνεῖ γιά τό χαμό του καί τή γυναίκα του νά προσπαθεῖ νά τήν παρηγορήσῃ. Ἀκούγοντάς τις πονοῦσε ἡ καρδιά του γι' αὐτές, ὅμως ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πολεμοῦσε τή φυσική θλίψη καί αὔξανε τήν προσευχή του γιά τοὺς γονεῖς καί τή γυναίκα του.

Ἀγωνιζόμενος σκληρά ὁ Ἅγιος συμπλήρωσε ἄλλα δεκαεπτὰ χρόνια στό πατρικό του σπίτι, ὥσπου τοῦ ἀποκάλυψε ὁ Θεός ὅτι ἐπρόκειτο νά ἀναπαυθεῖ ἀπό τοὺς κόπους καί τά βάσανα αὐτῆς τῆς ζωῆς. Ζήτησε τότε χαρτί καί μελάνι ἀπό τό δούλο πού τόν ὑπηρετοῦσε καί κάθησε κι ἔγραψε τά ἑξῆς:

— Ἐγώ εἶμαι ὁ Ἀλέξιος, πού γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ ἐγκατέλειψα τό πατρικό μου σπίτι καί τήν χαρά τοῦ γάμου καί ἔφυγα σέ ξένο τόπο ζώντας ὡς ζητιάνος. Ὅστερα πάλι, ἐπέστρεψα καί ἔμεινα ἀγνώριστος σέ ὅλους μέχρι τή σημερινή ἡμέρα πού

*...ἀπό τό δωμάτιό
του ἄκουγε συχνά
τή μητέρα του νά
θρηνεῖ γιά τό χαμό
του καί τή γυναίκα
του νά προσπαθεῖ
νά τήν παρηγορή-
σει....*

μου ἀποκάλυψε ὁ Δεσπότης Χριστός ὅτι μέ καλεῖ κοντά Του. Ἀγαπητοί μου γονεῖς καί καλή μου γυναίκα, σᾶς παρακαλῶ, μή μοῦ κρατᾶτε κακία, ἐπειδή σᾶς στεναχώρησα τόσο πολύ, γιατί κι ἐγώ λυπόμουνα γιά τόν πόνο σας καί ἔκανα προσευχή γιά σᾶς, νά σᾶς δίνει ὑπομονή ὁ Κύριος καί νά σᾶς χαρίσει τήν οὐράνια Βασιλεία Του. Ἐλπίζω ὅτι ὁ πολυεύπλαχνος Θεός θά ἐκπληρώσει τήν ἐπιθυμία μου αὐτή, γιατί κι ἐγώ γιά τήν ἀγάπη Του φάνηκα τόσο σκληρός ἀπέναντί σας καί ἀκόμα πιό σκληρός στόν ἑαυτό μου. Ὅσο περισσότερο λοιπόν σᾶς λύπησα, τόσο μεγαλύτερο μισθό θά ἔχετε ἀπό τό Θεό.

Στή συνέχεια ὁ Ἅγιος ἔμεινε προσευχόμενος μέχρι τήν ὥρα πού εἰρηνικά παρέδωσε τήν ψυχή του στόν Κύριό μας.

Λίγες ἡμέρες πρῖν, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ρώμης Ἰννοκέντιος λειτουργοῦσε στό ναό τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων παρουσία τοῦ αὐτοκράτορα Ὀνώριου, γιοῦ τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου*, καί ὅλων τῶν συγκλητικῶν. Ἀνάμεσά τους βρισκόνταν καί ὁ Εὐφημιανός. Ξαφνικά, ἀκούστηκε μιά φωνή πάνω ἀπό τό ἱερό θυσιαστήριο πού ἔλεγε:

— Τήν Παρασκευή τό πρωί ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ φεύγει ἀπό τό μάταιο κόσμο. Ψάξτε, λοιπόν, νά τόν βρεῖτε καί νά τόν παρακαλέσετε νά κάνει δέηση γιά τήν πόλη σας, ὥστε νά μήν κινδυνεύετε πλέον ἀπό τίποτα. Θαύμασαν τότε ὅλοι καί γονάτισαν φωνάζοντας «Κύριε Ἐλέησον».

οὐρανό:

Τό βράδυ τῆς Πέμπτης συγκεντρώθηκαν ὅλοι μέ διαταγή τοῦ αὐτοκράτορα στό ναό τοῦ Ἁγίου Πέτρου καί ἔκαναν ἀγρυπνία γιά νά τοῦς φανερώσει ὁ Θεός τό δοῦλο Του. Τά

ξημερώματα ἀκούστηκε φωνή ἀπό τόν

— Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ βρῖσκεται στό σπίτι τοῦ Εὐφημιανοῦ.

— Ἔχεις σπίτι σου τέτοιο κρυμμένο θησαυρό καί δέ μᾶς τόν φανέρωσες; ρώτησε ὁ αὐτοκράτορας τόν Εὐφημιανό.

Ἐκεῖνος ἔκπληκτος ἀποκρίθηκε:

— Ἀλήθεια σᾶς λέω, δέ γνώριζα τίποτε μέχρι αὐτή τή στιγμή. Ὅμως θά ρωτήσω τούς ὑπηρέτες μου καί ἴσως κάτι μάθουμε ἀπ' αὐτούς.

Στή στιγμή ξεκίνησαν γιά τό σπίτι του, ὅπου κάλεσε τους δούλους του καί τούς ρώτησε ἂν γνωρίζουν νά ὑπάρχει στό σπίτι κανένας ἐνάρετος ἄνθρωπος. Τότε ὁ ὑπηρέτης τοῦ Ἁγίου ἀπάντησε:

— Ὑποψιάζομαι, κύριέ μου, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού ἀναζητᾶς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ξένος ζητιάνος πού μέ πρόσταξες νά ὑπηρετῶ γιατί βλέπω νά κάνει θαυμάσιους ἀσκητικούς ἀγῶνες. Ζεῖ μέ τήν προσευχή ἡμέρα καί νύχτα καί ὑπομένει χωρίς νά ὀργίζεται τίς ταλαιπωρίες πού τοῦ προξενοῦν κάποιοι κακόβουλοι δοῦλοι σου.

Στά λόγια αὐτά ἔτρεξε ὁ Εὐφημιανός στό δωμάτιο τοῦ Ἁγίου καί χτύπησε τήν πόρτα καλώντας τον τρεῖς φορές ἀλλά δέν πῆρε ἀπόκριση. Ἄνοιξε τότε τήν πόρτα καί βρῆκε τόν ἅγιο Ἀλέξιο κεκοιμημένο, μέ τό πρόσωπό του νά λάμπει τόσο, πού μέ δυσκολία μποροῦσαν νά τό ἀντικρίζουν. Στό χέρι του κρατοῦσε σφι-

χτά τό σημείωμα καί ὅσο καί ἄν προσπάθησε ὁ Εὐφημιανός δέν κατόρθωσε νά τό πάρει.

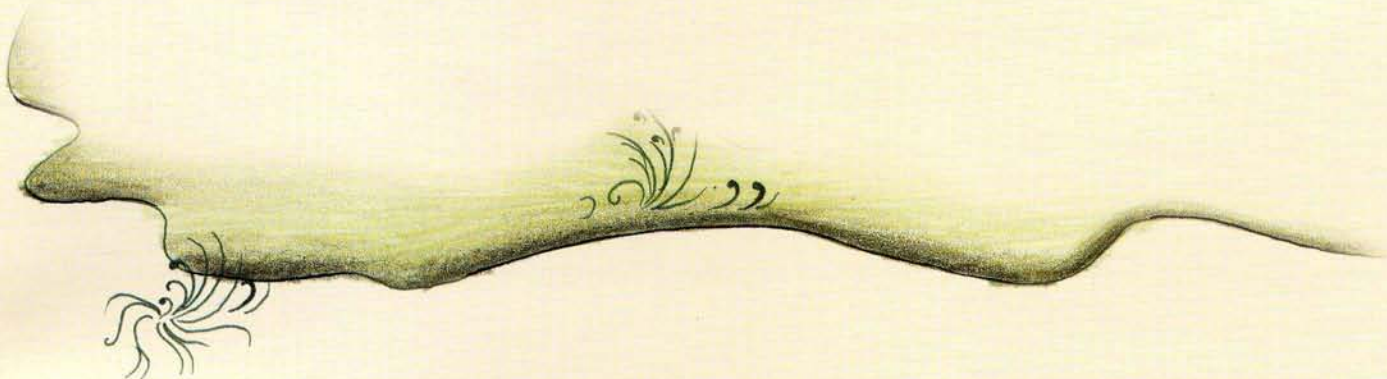
Στό μεταξύ ἔφτασαν καί ὁ αὐτοκράτορας μέ τόν πατριάρχη* καί πλῆθος λαοῦ. Ὅταν ἔμαθαν τί συνέβαινε, γονάτισαν ὅλοι καί ὁ αὐτοκράτορας εἶπε στόν Ἅγιο μέ ταπείνωση:

— Σέ παρακαλοῦμε, δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, νά μᾶς δώσεις τό χαρτί αὐτό γιά νά μάθουμε ποιός εἶσαι καί νά ὠφεληθοῦμε ψυχικά, ἔστω καί μετά τήν κοίμησή* σου. Τότε ἄνοιξε τό χέρι ὁ Ἅγιος καί πῆραν τό χαρτί. Τό γράμμα διαβάστηκε δυνατά γιά νά τό ἀκούσουν ὅλοι.

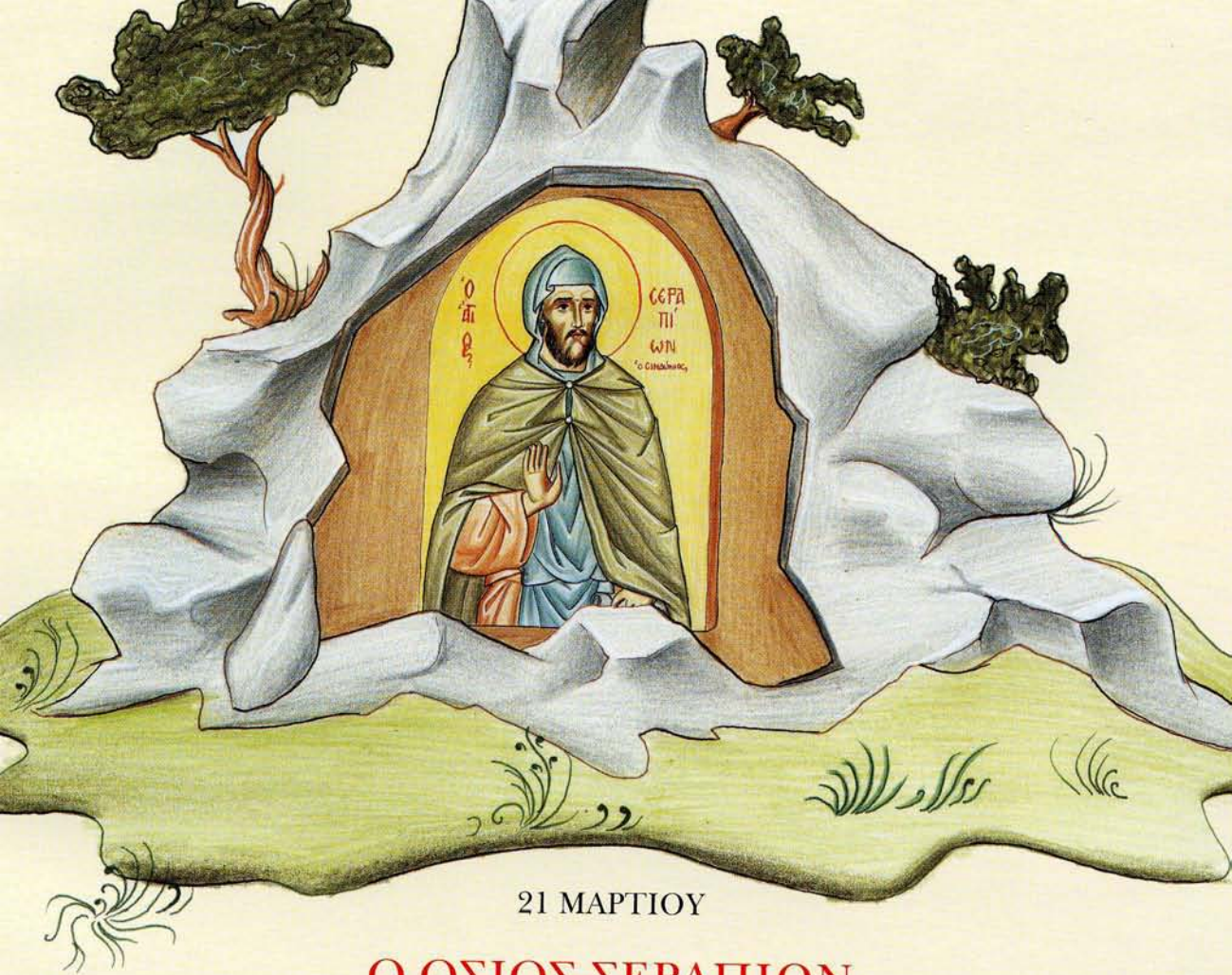
Οἱ γονεῖς καί ἡ σύζυγος τοῦ Ἁγίου ἔκλαψαν πικρά πού τόσο καιρό εἶχαν τόν ἀγαπημένο τους ἄνθρωπο μέσα στό σπίτι τους καί αὐτοί τόν νόμιζαν γιά χαμένο. Στή συνέχεια ἔδωσε ἐντολή ὁ πατριάρχης νά μεταφέρουν τό ἅγιο λείψανο* στήν ἐκκλησία, ὅπου παρέμεινε μιά ὀλόκληρη ἐβδομάδα γιά νά τό προσκυνήσουν ὅλοι οἱ πιστοί. Σύντομα κατασκεύασαν ἀργυρή λάρνακα*, ὅπου τοποθέτησαν τό σῶμα τοῦ Ἁγίου καί τό ἐνταφίασαν.

Στή λαμπρή πανήγυρη, πού τέλεσαν στή μνήμη τοῦ Ἁγίου, ἀνέβλυσε* ὁ τάφος εὐωδιαστό μύρο* καί ὅσοι ἀσθενεῖς χρίστηκαν* μ' αὐτό βρῆκαν τήν ὑγεία τους.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τή μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, κάθε χρόνο στίς 17 Μαρτίου ὑπενθυμίζοντάς μας ὅτι ὁ Ἅγιος ζεῖ στους οὐρανούς τή χαρά τοῦ Παραδείσου.

21 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΟΣΙΟΣ ΣΕΡΑΠΙΩΝ Ο ΣΙΝΔΩΝΙΟΣ

ὁσιος Σεραπίων ὁ Σινδώνιος ἦταν ἀσκητὴς* στὴν ἔρημο τῆς Αἰγύπτου. Στὰ μέρη ἐκεῖνα, τοὺς πρώτους αἰῶνες μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ, κατέφευγαν πολλοὶ χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πόθο ν' ἀφιερωθοῦν ὀλοκληρωτικὰ στό Θεό. Αὐτοὶ ἄφηναν τίς πόλεις καί τὰ χωριά τους καί τίς καθημερινές φροντίδες καί πήγαιναν γιά νά ζήσουν στὴν ἔρημο. Ἐκεῖ, μέσα σέ σπηλιές, καλύβες ἢ μικρὰ μοναστήρια εἶχαν ὡς μοναδικό τους ἔργο τὴν προσευχή καί τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ κόσμος τοὺς ὀνόμαζε μοναχοὺς, ἀναχωρητές* ἢ ἀββάδες* καί πολλοὶ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ τοὺς ἐπισκέπτονταν γιά νά τοὺς συμβου-

Ο ΠΕΤΡΟΣ

ΣΕΡΑ ΠΙ
ΩΝ

Ο ΚΙΝΗΘΗΣ

λευτοῦν καί νά ὠφεληθοῦν ἀπό τήν ἀγία ζωή τους.

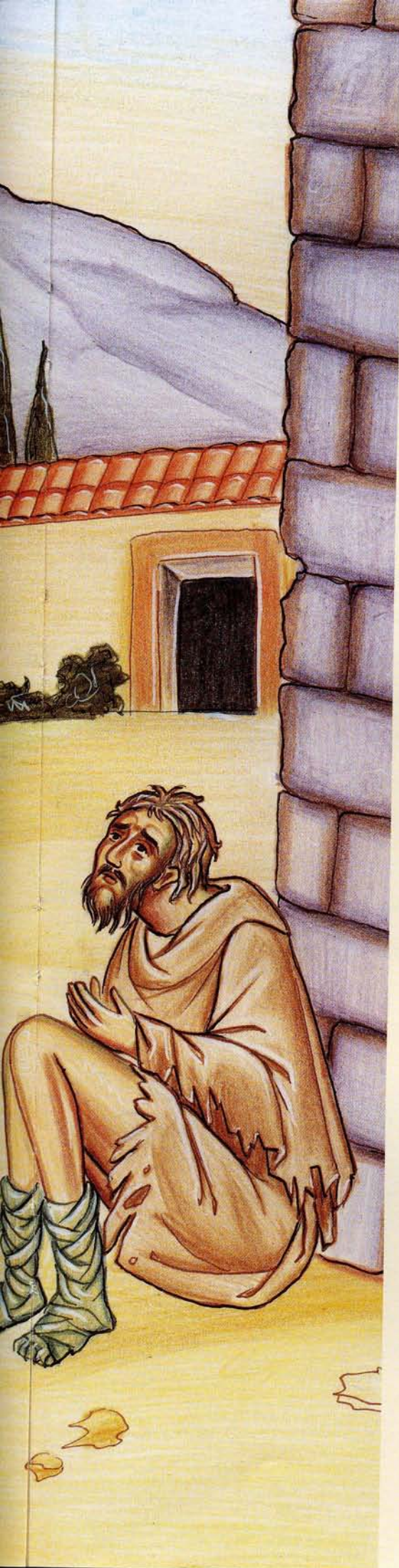
Ἀνάμεσα σ' αὐτούς τούς εὐλογημένους ἀνθρώπους ξεχώρισε ὁ ἀββᾶς Σεραπίων ὁ Σινδώνιος, ἄνθρωπος μεγάλης αὐταπάρνησης* καί ἀρετῆς. Ζοῦσε σάν πουλί τ' οὐρανοῦ. Ποτέ δέν κράταγε γιά τόν ἑαυτό του χρήματα ἢ ἄλλα πράγματα καί, ἂν τοῦ ἔδιναν κάτι, τήν ἴδια κιόλας στιγμή τό μοίραζε σέ ὅσους εἶχαν ἀνάγκη. Τά παλιά συναξάρια* μάλιστα διηγοῦνται τό παρακάτω περιστατικό πού φανερώνει τήν ἀκτημοσύνη* καί τή φιλοπτωχεία του.

Κάποια παγωμένη ἡμέρα τοῦ χειμῶνα, ἐνῶ ὁ Ἅγιος περπατοῦσε στό δρόμο, τόν πλησίασε ἓνας φτωχός ἄνθρωπος καί τοῦ ζήτησε ἐλεημοσύνη*. Τότε ὁ εὐλογημένος Σεραπίων, μήν ἔχοντας τίποτε ἄλλο νά δώσει, ἔβγαλε τό πανωφόρι του καί τοῦ τό χάρισε.

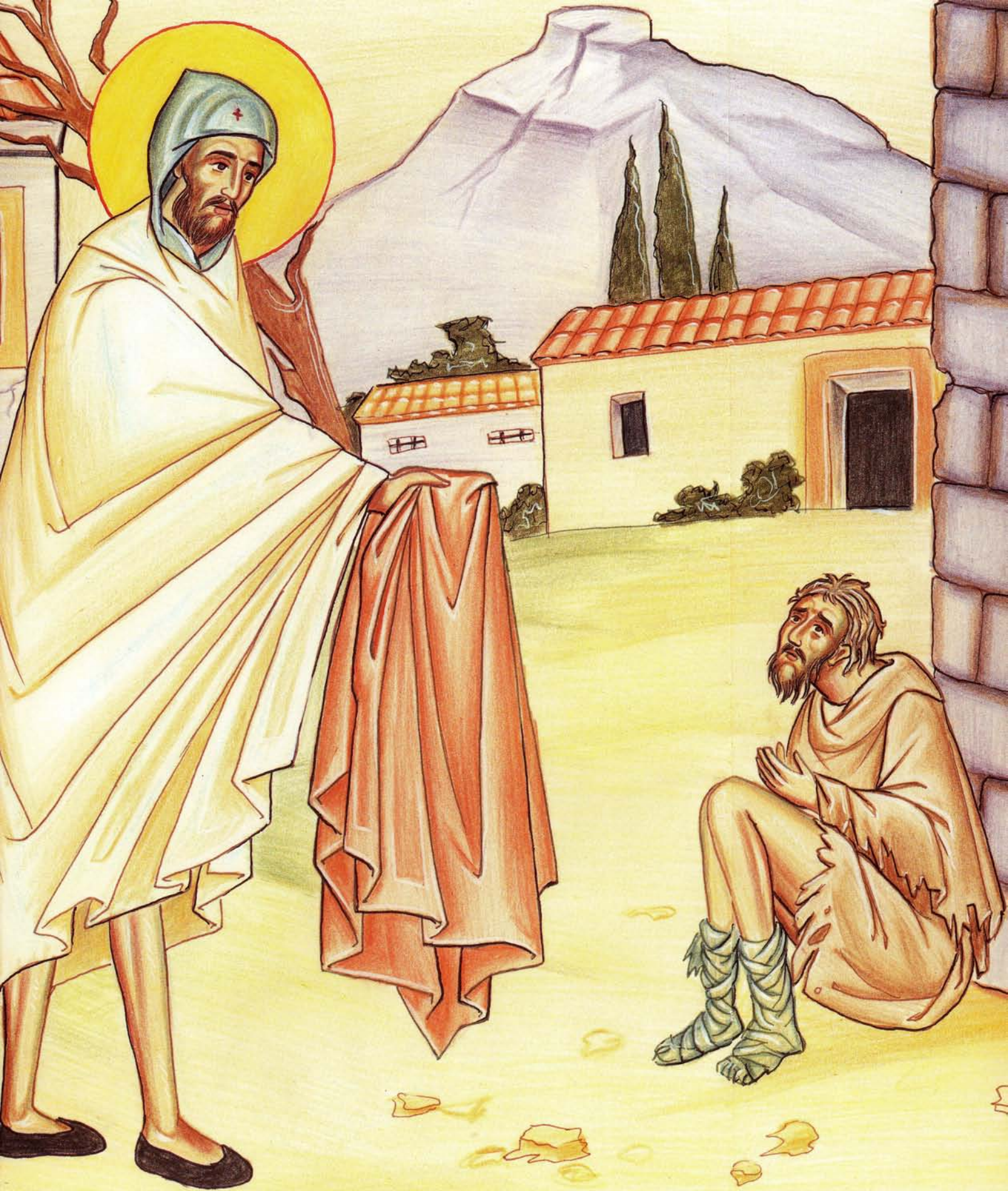
Λίγο πιό κάτω συνάντησε κι ἄλλο φτωχό. Τά ροῦχα του εἶχαν φθαρεῖ ἀπό τήν πολυκαιρία καί ἐκεῖνος κουλουριασμένος σέ μιά γωνιά, τρέμοντας ἀπό τό κρύο, κοίταζε τούς διαβάτες περιμένοντας κάποια ἐλεημοσύνη. Τόν εἶδε ὁ Ἅγιος καί τόν σπλαχνίσθηκε. Χωρίς νά χάσει καιρό, ἔβγαλε τά ροῦχα του καί τοῦ τά πρόσφερε. Ὁ ἴδιος καλύφθηκε μ' ἓνα σεντόνι ἴσα-ἴσα γιά νά μή φαίνεται ἡ γύμνια του. Ὁ φτωχός τά ἔχασε:

— Μά τί κάνεις γέροντα; Θά πεθάνεις ἀπό τό κρύο μέ τέτοια παγωνιά!

— Μή στεναχωριέσαι, ἀδελφέ μου. Ὁ Πατέρας μας, ὁ Θεός, φροντίζει διαρκῶς γιά ὅλα του τά δημι-

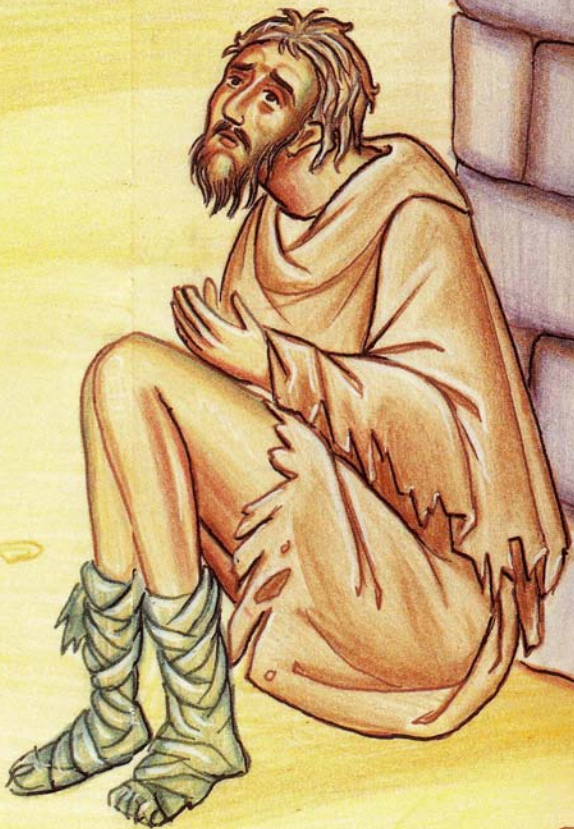

ουργήματα. Νομίζεις, λοιπόν, ότι δέ θα φροντίσει πολύ περισσότερο για έμένα τόν ταπεινό δοῦλο του, πού τόν αγαπῶ τόσο πολύ, ὥστε νά ἔχω ἀφεθεῖ ὀλοκληρωτικά στό θέλημά Του;

Λέγοντας αὐτά τά λόγια, εὐλόγησε τόν ἄνθρωπο καί συνέχισε τό δρόμο του τυλιγμένος μέσα στό σεντόνι, ἔχοντας μαζί του μόνο ἓνα παλιό καί φθαρμένο Εὐαγγέλιο. Αὐτό ἦταν πιά ἡ μοναδική περιουσία του. Ἀλλά κι αὐτό, ὕστερα ἀπό λίγο, τό πούλησε καί μοίρασε τά χρήματα στους φτωχούς.

Ὅταν ἐπέστρεψε στό κελί του, ὁ μαθητής του τόν ρώτησε:

— Γέροντα, τί ἔγιναν τά ροῦχα σου καί ἐκεῖνο τό παλιό Εὐαγγέλιο πού μελετοῦσες καθημερινά;

Κι ὁ γέροντας ἀπάντησε:

— Παιδί μου, μελετώντας τό Εὐαγγέλιο, ἔφτασα καί στό σημεῖο πού λέει: «...πούλησε τά ὑπάρχοντά σου καί δῶσε τά χρήματα στους φτωχούς». Θέλοντας, λοιπόν, νά κάνω τό θέλημα τοῦ Χριστοῦ μας, ἔδωσα ὄχι μόνο τά τελευταία πράγματα πού μοῦ εἶχαν ἀπομείνει, τά ρούχα μου, ἀλλά πούλησα ἀκόμη κι αὐτό τό Εὐαγγέλιο καί μοίρασα τό ἀντίτιμο* σ' ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Θαύμασε τότε ὁ μαθητής τήν ἀπλότητα τοῦ Ἁγίου κι ἀπό

τότε τόν σεβόταν καί τόν τιμοῦσε
περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρίν.

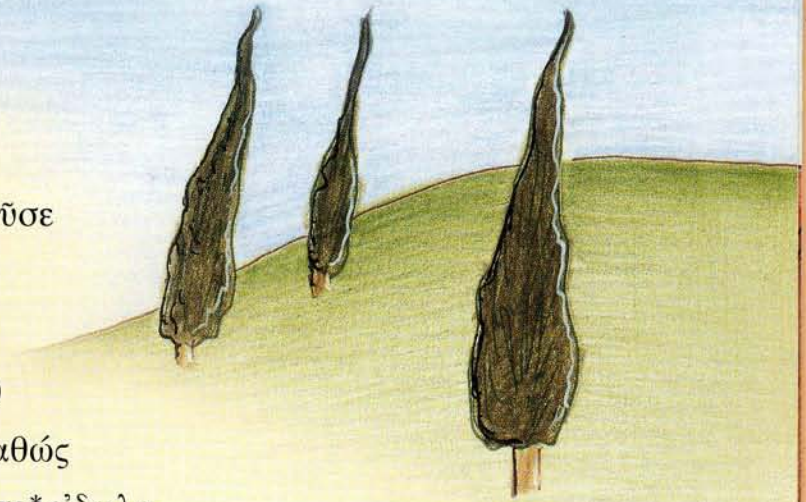
Λίγο καιρό ἀργότερα, ὁ
Ἵσος μέ τόν ὑποτακτικό* του
βρέθηκαν σέ κάποια πόλη. Καθώς
περπατοῦσαν βλέπουν ἕναν θίασο* εἰδωλο-
λατρῶν* πού συνέθετε κωμωδίες καί ἔκανε πολλές ἀσέβειες
καί γελοιότητες γιά νά γελάει ὁ κόσμος καί νά προσελκύει θεατές.
Γύρισε τότε ὁ ἀββᾶς Σεραπίων στό μαθητή του καί τοῦ εἶπε:

— Ὁ Θεός μου ἀποκάλυψε ὅτι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ἀπό ἄγνοια
κάνουν ὅλες αὐτές τίς ἀνοησίες. Ἄκουσε λοιπόν αὐτό πού θά
σοῦ πῶ καί ἐλπίζω ὅτι ὁ Κύριος θά τοὺς βοηθήσει νά γνωρίσουν
τήν Ἀλήθεια καί νά ἐγκαταλείψουν τά ἁμαρτωλά ἔργα τους. Θά
παίζουμε κι ἐμεῖς ἕνα θέατρο. Ἐσύ θά κάνεις τόν ἀφέντη κι ἐγώ
τό δοῦλο καί θά μέ πουλήσεις σ' αὐτούς τοὺς ἀνθρώπους. Γιά
τά ὑπόλοιπα θά φροντίσει ὁ Θεός. Ὅσο γιά τά λεφτά, πού θά
κερδίσεις ἀπό τήν πώλησή μου, θά μοῦ τά δώσεις κρυφά νά τά
φυλάξω γιατί θά τά χρειαστῶ στό μέλλον.

Ὁ καλός ὑποτακτικός δέχτηκε νά παίξει τό εὐλογημένο θέα-
τρο ἐλπίζοντας στή σωτηρία αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καί ἔχοντας
ἐμπιστοσύνη στή σοφία τοῦ γέροντά του. Πλησίασαν λοιπόν
τούς θεατρίνους καί λέει ὁ ὑποτακτικός:

— Κύριοί μου! Ἔχω αὐτόν ἐδῶ τό δοῦλο, ἀλλά δέν μπορῶ
πλέον νά τόν συντηρῶ γιατί ἔχω βρεθεῖ σέ μεγάλη ἀνάγκη. Μήπως
ἐνδιαφέρεστε γιά ἕναν ἄνθρωπο νά σᾶς βοηθάει στίς δουλειές;
Εἶναι ἐργατικός καί ἔξυπνος καί, ἀλήθεια σᾶς λέω, θά σᾶς φανεῖ
πολύ χρήσιμος.

Στούς κωμικούς ἄρесе ἡ πρόταση αὐτή κι ἔτσι ἀγόρασαν τόν
Ἄγιο. Ὁ ὑποτακτικός του πάλι, ὅταν τόν ἀποχαιρέτησε, τοῦ

ἔδωσε κρυφά, μέ τρόπο, τά χρήματα πού εἰσέπραξε ἀπό τήν ἀγορά του, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει. Ἀπ' αὐτά ὁ ἀββᾶς Σεραπίων δέν ξόδεψε τίποτα. Τά κράτησε ὅλα γιά νά τά δώσει ὅταν ἔκρινε πώς ἦρθε ἡ κατάλληλη στιγμή.

Ὁ Ὅσιος ζοῦσε λοιπόν στό σπίτι τῶν κωμικῶν ἐκτελώντας μέ προθυμία ὅλα τους τά προστάγματα. Ἔργαζόταν νηστικός ὅλη τήν ἡμέρα, ἐνῶ τό βράδυ ἔτρωγε λίγο ψωμί καί ἔπινε λίγο νερό, ὥστε νά μήν ἀποκάμει ἀπό τήν ὑπερβολική νηστεία*. Ὅμως καί τή νύχτα δέν ξεκουραζόταν ιδιαίτερα, ἀφοῦ περνοῦσε τό μεγαλύτερο μέρος της προσευχόμενος στό Θεό γιά τ' «ἀφεντικά» του καί μελετώντας τήν Ἁγία Γραφή.

Οἱ μέρες περνοῦσαν καί οἱ θεατρίνοι θαύμαζαν τίς ἀρετές του καί τόν σέβονταν ὅλο καί πιό πολύ. Σιγά-σιγά, βλέποντας τήν ἁγία ζωή του καί ἀκούγοντας τούς λόγους του πίστεψαν στό Θεό, βαπτίστηκαν καί ἐγκατέλειψαν τήν προηγούμενη ἁμαρτωλή ζωή τους. Μιά μέρα θέλοντας νά εὐχαριστήσουν τόν Ὅσιο γιά ὅσα τούς εἶχε διδάξει τοῦ εἶπαν:

— Ἐπειδή ἐσύ ἦσουν ἡ αἰτία νά γνωρίσουμε τόν ἀληθινό Θεό καί νά λυτρωθοῦμε ἀπό τήν ἁμαρτία ἀποφασίσαμε νά σοῦ χαρίσουμε τήν ἐλευθερία σου.

— Ἀφοῦ ὁ φιλόανθρωπος Θεός σᾶς εὐλόγησε νά γίνετε χριστιανοί, εἶπε ὁ Ἅγιος, ἦρθε ἡ ὥρα νά γνωρίσετε καί τήν ἀλή-

*Μήπως
ἐνδιαφέρεστε γιά
έναν ἄνθρωπο νά
σᾶς βοηθάει στίς
δουλειές; Εἶναι ἐργα-
τικός καί ἔξυπνος...*

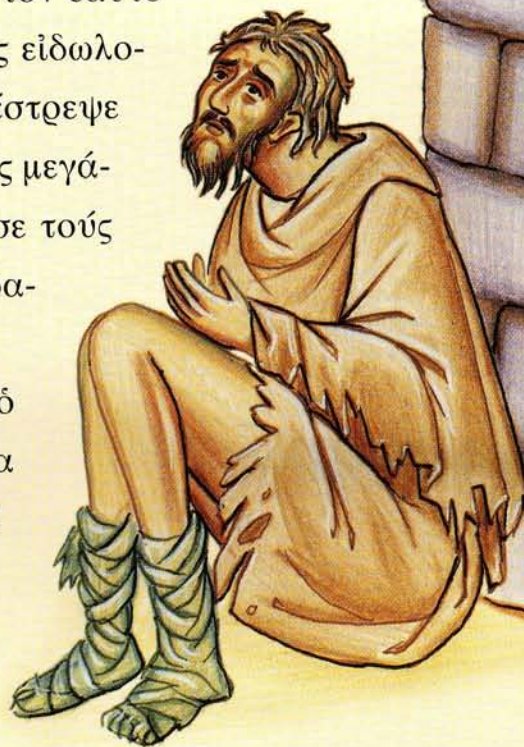
θεια. Μάθετε, λοιπόν, ότι ἐγὼ δὲν ἤμουνα δοῦλος κανενός, ἀλλὰ ἐλεύθερος ἀσκητῆς στήν Αἴγυπτο καί ἀπό μόνος μου πουλήθηκα γιά νά σᾶς σώσω ἀπό τήν εἰδωλολατρία. Πάρτε, ἐπομένως, καί τά χρήματα πού δώσατε γιά τήν ἀγορά μου, διότι τά φύλαγα μέχρι τή σημερινή μέρα, ὥστε νά σᾶς τά ἐπιστρέψω καί δώστε μου ἄδεια νά φύγω σ' ἄλλον τόπο καί νά κάνω πάλι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

— Κράτα, εὐλογημένε ἄνθρωπε, τά λεφτά αὐτά, τόν παρακάλεσαν ἐκεῖνοι, καί μοίρασε τα στούς φτωχοῦς.

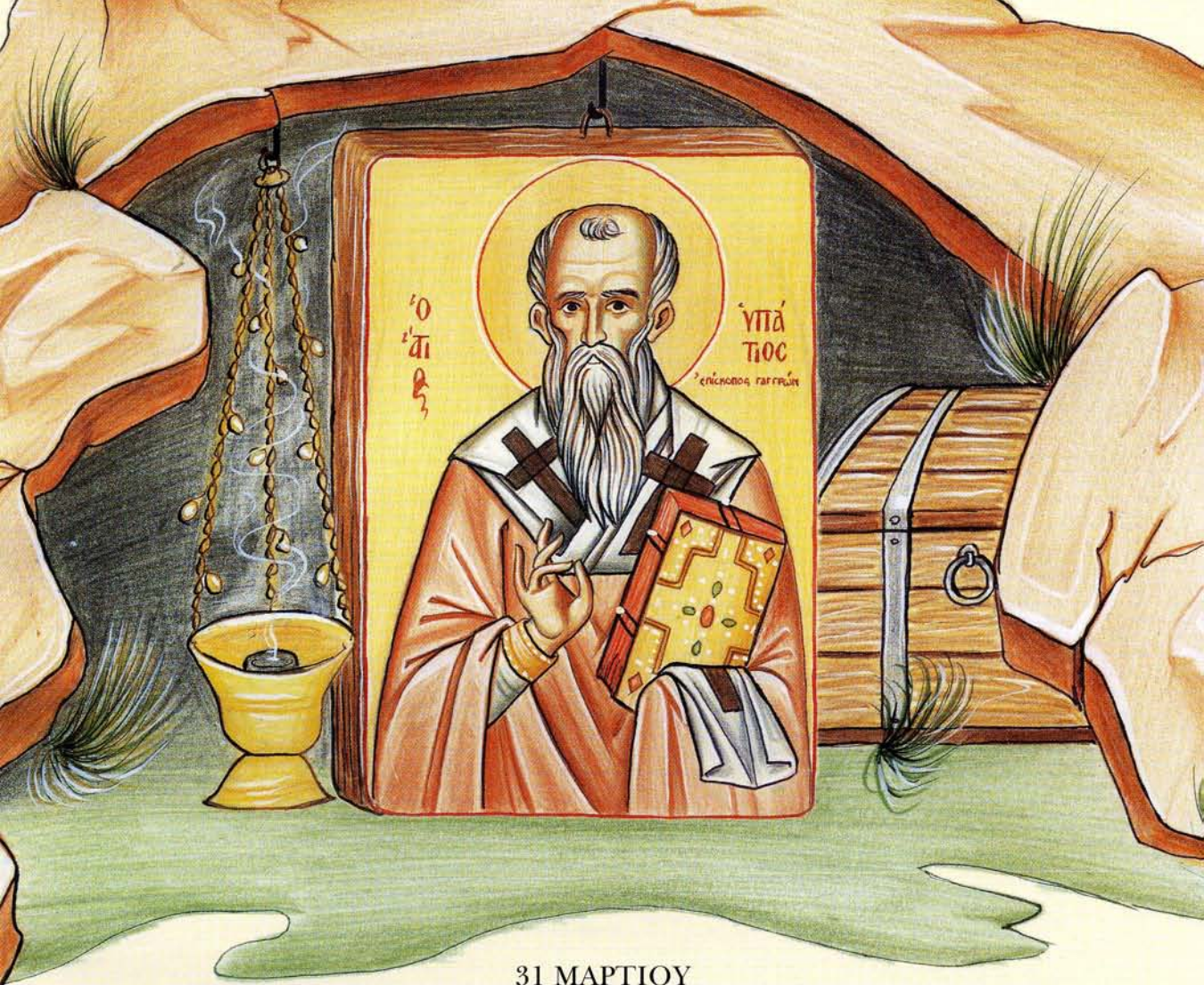
— Ἐσεῖς νά τά μοιράσετε, ὥστε νά σᾶς εὐλογήσει ὁ Θεός ἀκόμη περισσότερο, ἐπέμεινε ὁ Ὅσιος. Τούς ἀποχαιρέτησε κι ἔφυγε σέ ἄλλα μέρη, ὅπου πούλησε πολλές φορές ἀκόμη τόν ἑαυτό

του σάν δοῦλο καί ὁδήγησε πολλούς εἰδωλολάτρες στό Χριστιανισμό. Τέλος ἐπέστρεψε ξανά στήν ἔρημο, ὅπου συνέχισε τούς μεγάλους ἀσκητικούς ἀγῶνες καί ὠφέλησε τούς μοναχοῦς μέ τό παράδειγμα καί τή διδασκαλία του.

Ἔτσι ἔζησε ὁ ἅγιος Σεραπίων ὁ Σινδώνιος μέχρι τά βαθιά γεράματα ἀγωνιζόμενος νά μὴ στεναχωρήσει μέ καμιά του πράξη τό Θεό. Κι Αὐτός, σάν εὐσπλαχνος Πατέρας πού εἶναι, τόν πῆρε κοντά Του στόν Παράδεισο, ὅπου τόν ἀνέπαυσε καί τόν ἀντάμειψε πλούσια γιά τούς κόπους του σ' αὐτή τή ζωή.

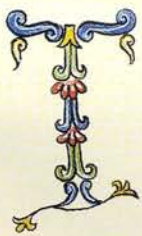

31 ΜΑΡΤΙΟΥ

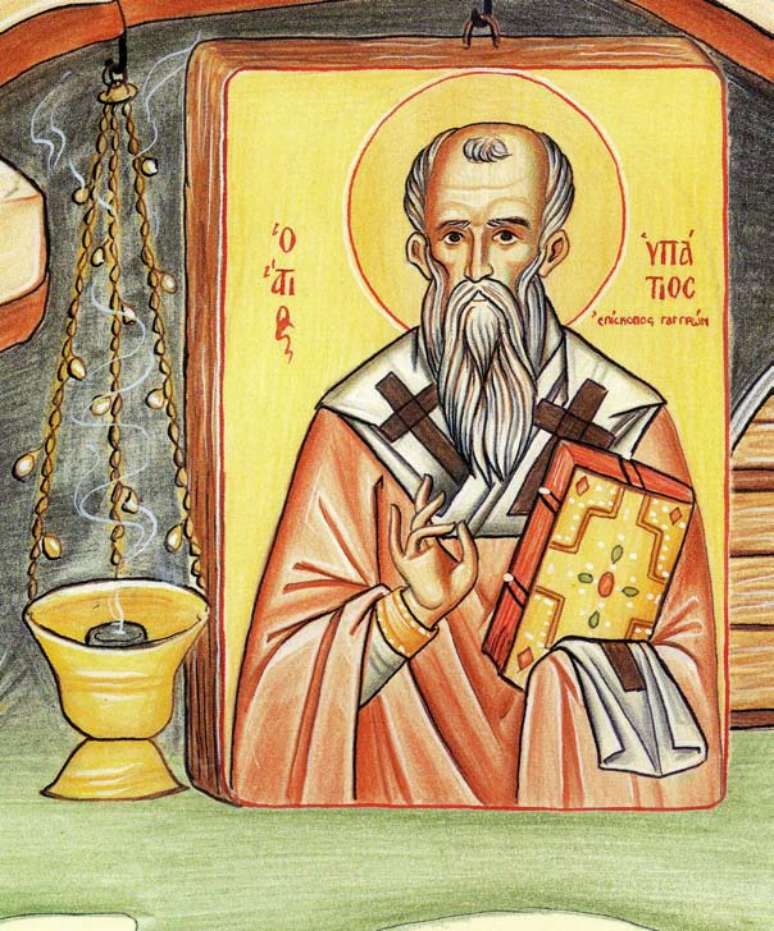
Ο ΑΓΙΟΣ ΥΠΑΤΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΓΑΓΓΡΩΝ

ριακόσια χρόνια μετά τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ ζοῦσε στήν πόλη Γάγγρα τῆς Παφλαγονίας ἕνας εὐλογημένος ἄνθρωπος, ὁ ἐπίσκοπος Ὑπάτιος.

Αὐτοκράτορας τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἦταν τήν ἐποχή ἐκείνη ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας*, ἄνθρωπος ἔξυπνος πού πάσχιζε καθημερινά γιά τήν ἐνότητα τοῦ Βασιλείου του. Ὅμως οἱ αἰρέσεις* καί τά σχίσματα* ἀπειλοῦσαν τήν ἐνότητα τῶν πιστῶν καί ὁ βασιλιάς στενοχωριόταν πολύ βλέποντας

Ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος

Ἰγνάτιος

ἐπίσκοπος ἀντιόχειας

τούς χριστιανούς νά παρασύρονται στήν πλάνη*. Ἐκείνο τόν καιρό, ἕνας ἱερέας, ὁ Ἄρειος*, διδάσκοντας ψέματα γιά τό Χριστό, εἶχε ἀποκτήσει πολλούς ὀπαδούς, οἱ ὁποῖοι σκόρπιζαν τήν διχόνοια στό λαό τῆς αὐτοκρατορίας μέ τίς κακοδοξίες* τους. Τότε ὁ αὐτοκράτορας Κωνσταντῖνος πῆρε μιά σοβαρή ἀπόφαση. Προσκάλεσε ὅλους τούς ἐπισκόπους τῆς αὐτοκρατορίας του, πού ἦταν συνολικά τριακόσιοι δέκα οκτώ, γιά ν' ἀποφασίσουν τί θά κάνουν μέ τόν αἰρετικό Ἄρειο καί πῶς θά προστατεύσουν τό ποίμνιό τους. Στή Σύνοδο αὐτή οἱ ἅγιοι ἐπίσκοποι, ἀνάμεσα στους ὁποίους ἦταν καί ὁ ἅγιος Ὑπάτιος, καταδίκασαν τίς διδασκαλίες τοῦ Ἀρείου καί ἐξήγησαν στό λαό ὅτι αὐτές εἶναι αἰρετικές. Ἐπιπλέον, ἐξήγησαν στά πλήθη τῶν πιστῶν ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθινή διδασκαλία γιά τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Μετά τό τέλος αὐτῆς τῆς ἁγίας Συνόδου, πού ὀνομάστηκε Α' Οἰκουμενική Σύνοδος*, ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἐπέστρεψε στήν ἐπαρχία του ὅπου συνέχισε τό εὐλογημένο ἔργο του, διδάσκοντας τούς χριστιανούς τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας μας καί συμβουλεύοντας τούς αἰρετικούς νά μετανοήσουν καί νά ἐπιστρέψουν σ' αὐτήν.

Τά χρόνια πέρασαν. Ὁ ἅγιος βασιλιάς Κωνσταντῖνος κοιμήθηκε* καί στό θρόνο τόν διαδέχτηκε ὁ γιός του, ὁ Κωνσταντῖνος. Ὅμως, πρῖν καλά-καλά ἀναλάβει τά καθήκοντά του ὁ νέος βασιλιάς, ἕνα ἀναπάντεχο γεγονός ἦλθε νά ταράξει τή ζωή τῆς Κωνσταντινούπολης.

Ἐνας πελώριος δράκος* ἦλθε ἀπό μακρινό και ἄγριο τόπο καί μπῆκε στό βασιλικό θησαυροφυλάκιο,

Ὁ δράκοντας δάγκωσε τή ράβδο καί σάν ἄκακο ἀρνί, χωρίς νά προβάλλει καμιά ἀντίσταση, τόν ἀκολούθησε κοιτώντας...

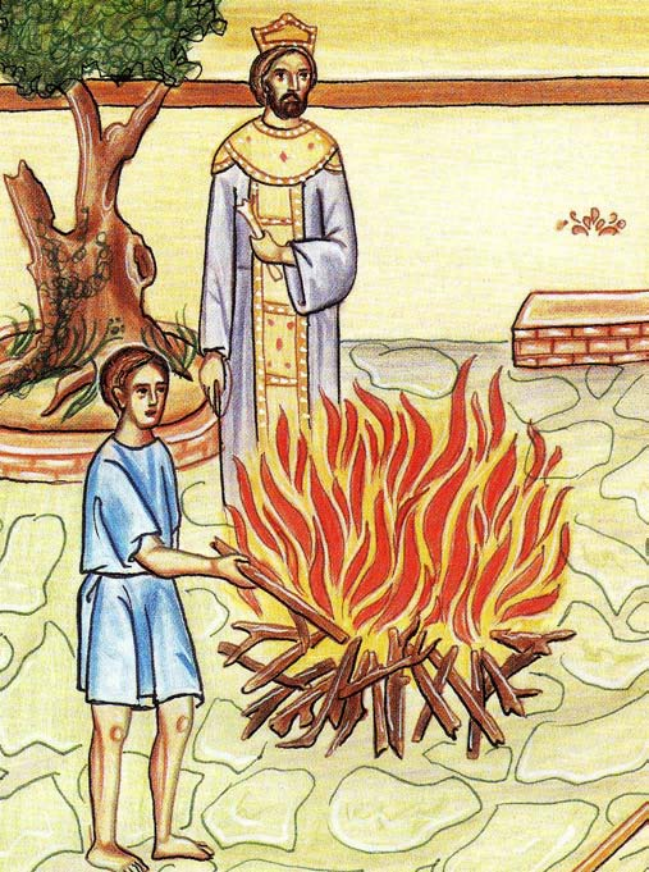

ἐκεῖ πού ἦταν φυλαγμένοι ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς αὐτοκρατορίας. Δέν ἄφηνε κανέναν νά πλησιάσει. Ὅσοι τολμηροὶ καί γενναῖοι ἄνδρες ἐπιχείρησαν ν' ἀντιμετωπίσουν τό θηρίο βροῦσαν ἀμέσως ἀσχημο θάνατο. Ὁ αὐτοκράτορας ἀπελπισμένος δέν ἤξερε τί νά κάνει.

Ἐκείνες τίς ἡμέρες ἔφτασε στ' αὐτιά του ἡ φήμη τοῦ ἐπισκόπου Ὑπατίου καί τὰ θαύματα* πού μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἐπιτελοῦσε. Ἀμέσως, παίρνοντας θάρρος καί μέ ἐλπίδα στήν καρδιά, ἔστειλε πρεσβευτές στήν Παφλαγονία νά τόν παρακαλέσουν νά ἔρθει τό συντομότερο δυνατό στό παλάτι.

Πραγματικά, ὁ Ἅγιος, ἄν καί μέγας στήν ἡλικία, δέ φοβήθηκε τό δύσκολο καί μακρινό ταξίδι. Δέχτηκε τή βασιλική πρόσκληση καί ξεκίνησε γιά τήν Κωνσταντινούπολη. Μόλις ἔφτασε στό παλάτι ἔτρεξε νά τόν προῦπαντήσει ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς καί πέφτοντας στά πόδια του τόν παρακάλεσε μέ δάκρυα:

— Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ σέ ἱκετεύω, ἄν μπορεῖς, σῶσε μας ἀπό αὐτό

τό θηρίο γιατί βρισκόμαστε σέ μεγάλο κίνδυνο. Δοκιμάσαμε όλα τά ανθρώπινα μέσα χωρίς αποτέλεσμα και ἔχουμε χάσει πλέον ὅλες μας τίς ἐλπίδες.

Ὁ Ἅγιος ἔπιασε τόν Κωνστάντιο ἀπό τό χέρι καί ἀφοῦ τόν βοήθησε νά σηκωθεῖ τοῦ εἶπε:

— Ἔχε θάρρος καί μή λυπᾶσαι βασιλιά, γιατί ὅσα εἶναι ἀδύνατα γιά τούς ἀνθρώπους εἶναι εὔκολα γιά τό Θεό. Μήν ἀπελπίζεσαι, λοιπόν, καί πίστευε σ' Αὐτόν γιά νά δεῖς τήν μεγάλη δύναμή Του. Δεῖξε μου τώρα ποῦ εἶναι τό θηρίο.

Ὁ βασιλιάς φοβισμένος ἀκόμη τοῦ ἔδειξε ἀπό μακριά τό θησαυροφυλάκιο καί τοῦ εἶπε:

— Μήν πλησιάσεις, πάτερ, ἀπρόσεκτα τό δράκο, διότι εἶναι πολύ ἄγριος καί θά σέ σκοτώσει.

— Μή φοβᾶσαι, βασιλιά μου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἅγιος, ἀλλά προσευχήσου γιά μένα κι ἐλπίζω ὅτι ὁ Θεός θά μέ βοηθήσει. Γνώριζε ὅτι ἡ δική μου προσευχή δέν ἔχει καμιά δύναμη, ἡ δική σου ὅμως πίστη καί ἡ μεγάλη δύναμη τοῦ Κυρίου μας μποροῦν νά κατορθώσουν τά πάντα, εἶπε μέ ταπείνωση ὁ Ἅγιος. Ὑστερα γονάτισε καί ἀφοῦ προσευχήθηκε γιά ἀρκετή ὥρα σηκώθηκε καί εἶπε στό βασιλιά:

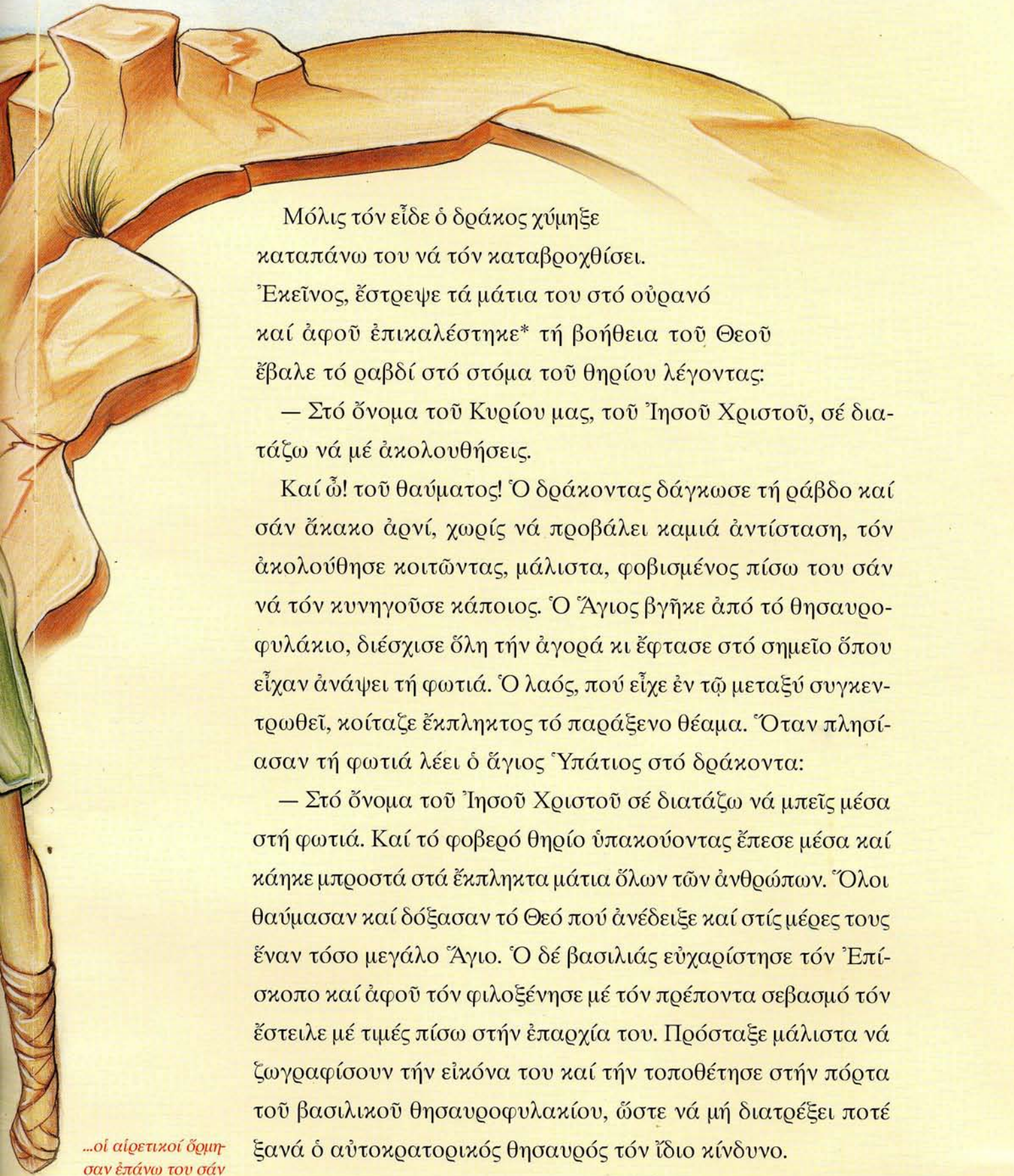
— Πρόσταξε τό λαό ν' ἀνάψει μεγάλη φωτιά στό κέντρο τῆς ἀγορᾶς καί ἄς μέ περιμένουν ὅλοι ἐκεῖ.

Στή συνέχεια πλησίασε μόνος του τό θησαυροφυλάκιο καί ἄνοιξε τήν πόρτα κρατώντας στά χέρια του ἕνα ραβδί τό ὁποῖο εἶχε στήν κορυφή του τό σχῆμα τοῦ Σταυροῦ.

Μόλις τόν είδε ό δράκος χύμηξε
καταπάνω του νά τόν καταβροχθίσει.
Έκείνος, έστρεψε τά μάτια του στό ούρανό
καί άφοϋ έπικαλέστηκε* τή βοήθεια τοϋ Θεοϋ
έβαλε τό ραβδί στό στόμα τοϋ θηρίου λέγοντας:

— Στο όνομα τοϋ Κυρίου μας, τοϋ Ίησοϋ Χριστοϋ, σέ δια-
τάζω νά μέ άκολουθήσεις.

Καί ω! τοϋ θαύματος! Ο δράκοντας δάγκωσε τή ράβδο καί
σάν άκακο άρνί, χωρίς νά προβάλει καμιά αντίσταση, τόν
άκολουθήσε κοιτώντας, μάλιστα, φοβισμένος πίσω του σάν
νά τόν κυνηγοϋσε κάποιος. Ο Άγιος βγήκε άπό τό θησαυρο-
φυλάκιο, διέσχισε όλη τήν άγορά κι έφτασε στό σημείο όπου
είχαν άνάψει τή φωτιά. Ο λαός, πού είχε έν τω μεταξύ συγκεν-
τρωθεί, κοίταζε έκπληκτος τό παράξενο θέαμα. Όταν πλησί-
ασαν τή φωτιά λέει ό άγιος Ύπάτιος στό δράκοντα:

— Στο όνομα τοϋ Ίησοϋ Χριστοϋ σέ διατάζω νά μπεις μέσα
στή φωτιά. Καί τό φοβερό θηρίο ύπακούοντας έπεσε μέσα καί
κάηκε μπροστά στά έκπληκτα μάτια όλων τών ανθρώπων. Όλοι
θαύμασαν καί δόξασαν τό Θεό πού άνέδειξε καί στίς μέρες τους
έναν τόσο μεγάλο Άγιο. Ο δέ βασιλιάς ευχαρίστησε τόν Έπί-
σκοπο καί άφοϋ τόν φιλοξένησε μέ τόν πρέποντα σεβασμό τόν
έστειλε μέ τιμές πίσω στην έπαρχία του. Πρόσταξε μάλιστα νά
ζωγραφίσουν τήν εικόνα του καί τήν τοποθέτησε στην πόρτα
τοϋ βασιλικοϋ θησαυροφυλακίου, ώστε νά μή διατρέξει ποτέ
ξανά ό αυτοκρατορικός θησαυρός τόν ίδιο κίνδυνο.

*...οί αίρετικοί όρμη-
σαν επάνω του σάν
άγρια θηρία κι άρχι-
σαν νά τόν χτυποϋν
άλύπητα...*

Όταν επέστρεψε πίσω στη Γάγγρα ο άγιος Υπάτιος συνέχισε με ταπείνωση και αγάπη τό δύσκολο έργο του ως επίσκοπος. Σάν καλός ποιμένας δίδασκε τό ποιμνιό του νά τηρεϊ τίς έντολές του Θεού και ν' αποφεύγει τίς πλάνες τών αίρετικών. Γι' αυτό τό λόγο κάποιοι αίρετικοί, οί Ναυατιανοί*, τόν μίσησαν πολύ και τόν πολεμοῦσαν μέ διάφορους τρόπους.

Κάποια μέρα ξεκίνησε ο Άγιος νά πάει σ' έναν κοντινό τόπο για νά διδάξει τό λόγο του Θεού. Όταν τό έμαθαν κάποιοι άσεβεις αίρετικοί βρήκαν ευκαιρία και κρύφτηκαν σ' ένα απόκρημνο μέρος εκεί κοντά, περιμένοντας νά περάσει ο άγιος Υπάτιος. Όταν πλησίασε, όρμησαν επάνω του σαν άγρια θηρία κι άρχι-

σαν νά τόν χτυποῦν αλύπητα. Στο τέλος τόν έριξαν από μεγάλο ύψος σ' έναν ποταμό. Ο ανεξίκακος* επίσκοπος τραυματισμένος σοβαρά κατάλαβε ότι έφτασε τό τέλος του και άφοῦ ὕψωσε τά μάτια του στον οὐρανό προσευχήθηκε λέγοντας:

— Χριστέ μου, συγχώρεσε αυτούς τους ανθρώπους και μή θυμηθεϊς αυτήν τους τήν άμαρτία τήν ήμέρα τής Κρίσης.

Τήν ώρα εκείνη τόν πλησίασε μία γυναίκα, φανατική Ναυατιανή, και παίρνοντας μία μεγάλη πέτρα χτύπησε μ' αυτή τόν Άγιο. Έτσι παρέδωσε τήν άγία ψυχή του στό Θεό μας. Όμως ή

πονηρή γυναίκα και όλοι όσοι συνωμότησαν για τό φόνο του δαιμονίστηκαν* και αφού έκρουσαν τό τίμιο σώμα του σ' έναν άχυρώνα, για νά μή φανερωθει τό έγκλημά τους, έφυγαν τρέχοντας έδω κι εκεί χωρίς νά ξέρουν τί τούς συμβαίνει.

Λίγο άργότερα, ό γεωργός, στόν όποιο άνήκε ό άχυρώνας, άνυποψίαστος για τό τί είχε συμβεί, πήγε νά ταΐσει άχυρα τά ζωά του. Όταν όμως μπήκε μέσα στόν άχυρώνα άκουσε μία ουράνια ψαλμωδία νά έρχεται από τό μέρος πού βρισκόταν τό σώμα του άγίου μάρτυρα Έπατίου. Πλησίασε τότε μέ φόβο και σεβασμό και ανακάλυψε τό άγιο λείψανο* νά ακτινοβολεί από θείο φως. Έτρεξε άμέσως και τό φανέρωσε στους άλλους χριστιανούς πού μέσα σέ λίγη ώρα συγκεντρώθηκαν στόν άχυρώνα και, αφού θρήνησαν για τό χαμό του καλού τους δεσπότη, πήραν τό λείψανό του και τό μετέφεραν στή Γάγγρα, όπου τό ένταφίασαν* μέ μεγάλες τιμές.

Η γυναίκα, πού φόνευσε τόν άγιο Έπάτιο, άκολουθοϋσε τή νεκρική πομπή κλαίγοντας και χτυπώντας τό στήθος της μετανοιωμένη για τό κακό πού έκανε. Κι ό Άγιος έδειξε τήν άγάπη του άμέσως, διότι μόλις τάφηκε τό σώμα του, ή γυναίκα και όλοι όσοι πήραν μέρος στό φόνο του έλευθερώθηκαν από τά δαιμόνια πού τούς είχαν κυριεύσει. Βλέποντας αυτό τό θαϋμα όλος ό λαός δόξασε τόν Θεό και τόν δοϋλο Του Έπάτιο, πού ακόμα και μετά τό θάνατό του έκανε τόσο μεγάλα θαύματα.

Ο άγιος Έπάτιος έζησε μία ζωή σύμφωνη μέ τό θείο θέλημα και άξιώθηκε νά μαρτυρήσει για τήν Όρθόδοξη πίστη μας. Η μνήμη του τιμάται στίς 31 Μαρτίου.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων

Γλωσσάρι

A

ἄββας: ἔτσι ὀνομάζονταν οἱ χαρισματικοὶ γέροντες τῆς ἐρήμου, πού εἶχαν φτάσει σέ ὑψηλά μέτρα ἀγιότητας.

ἀγγελικὴ ζωή: ἡ ζωὴ τῶν μοναχῶν. Οἱ ἄγγελοι εἶναι τὰ πρότυπα τῶν μοναχῶν. Γι' αὐτό καὶ οἱ μοναχοὶ προσπαθοῦν νά τοὺς μιμηθοῦν στὴν ὑπακοή, τὴν ἀγάπη, τὴν ἀγιότητα κ.λπ.

Ἅγιες Γραφές: Ἡ Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη καὶ τὰ Θεόπνευστα βιβλία τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας μας, τὰ ὁποῖα διαβάζουν οἱ πιστοὶ καὶ μαθαίνουν πῶς πρέπει νά ζοῦν γιὰ ν' ἀρέσουν στό Θεό.

ἀγόγγυστα: χωρὶς νά παραπονιέμαι, μέ ὑπομονή.

ἀγρουπνία(1): ἡ στέρηση τοῦ ὕπνου - ὅταν κάποιος κοιμᾶται λιγότερες ὥρες ἀπ' ὅσες ἔχει συνηθίσει, ὥστε ν' ἀφιερώνει περισσότερη ὥρα στὴν προσευχή.

ἀγρουπνία(2): ἡ ἀκολουθία πού γίνεται στὴν ἐκκλησία ἀργά τό βράδυ καὶ διαρκεῖ ἕως νωρίς τό πρωί. ὀνομάζεται ἔτσι, ἐπειδὴ οἱ πιστοὶ στεροῦνται λίγο ἀπὸ τὸν ὕπνο τους γιὰ νά προσευχηθοῦν καὶ νά εὐχαριστήσουν τό Θεό.

αἵρεση: ἡ πίστη σέ λανθασμένες διδασκαλίες γιὰ τό Θεό, τὴν Παναγία καὶ τοὺς Ἁγίους.

ἀκτημοσύνη: μία ἀπὸ τίς χριστιανικὲς ἀρετές· σημαίνει ἐγκατάλειψη ὅλων τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν (χρημάτων, πραγμάτων κ.λπ.) γιὰ νά

μπορέσει ν' άφοσιωθεί ολοκληρωτικά ό άνθρωπος στην προσευχή και τή δοξολογία του Θεού, χωρίς άλλες έγνοιες.

άναβλύζω: ξεχύνομαι. Χρησιμοποιείται για ύγρα και μυρωδιές.

άναχωρητής: ό μοναχός ό όποιος δέν ζει σέ μοναστήρι αλλά άναχωρεί, φεύγει δηλαδή σέ έρημους τόπους, έχοντας εκεί μόνη συντροφιά του τό Θεό.

άνεξίκακος: ό άνθρωπος πού όσο κι άν τόν βλάβει κάποιος, δέν του κρατάει κακία.

Άρειος: αίρετικός, ό όποιος δίδασκε ότι ό Χριστός δέν ήταν Θεάνθρωπος, αλλά μόνον άνθρωπος πλασμένος από τό Θεό.

Δημιούργησε μεγάλη άναστάτωση μέ τήν διδασκαλία του στην Έκκλησία. Τελικά καταδικάστηκε από τήν Α΄ Οικουμενική Σύνοδο (βλέπε και βίο Αγίου Βασιλείου, Δι' ευχών των Αγίων, τόμος 1ος, σελ. 16).

άρετή: ή αγάπη, ή ύπακοή, ή ταπεινώση, ή έλεημοσύνη, και γενικά κάθε καλή συνήθεια πού προσπαθεί ν' αποκτήσει ό χριστιανός για ν' άρέσει στό Θεό.

άσκητική ζωή: ή ζωή των άσκητών (βλέπε άσκητής).

άσκητής: έρημίτης, καλόγερος πού ζει μέ στερήσεις μακριά από τόν κόσμο, έχοντας μοναδικό σκοπό του νά εύχαριστήσει μέ τή ζωή του τό Θεό.

άυταπάρνηση: άυτοθυσία.

άφθαρσία ψυχής: ή ψυχή του ανθρώπου είναι άθάνατη. Δέν πεθαίνει μαζί μέ τό σώμα του ανθρώπου αλλά ζει αιώνια.

Δ

δαίμονες: είναι πονηρά πνεύματα πού προσπαθούν μέ κάθε τρόπο ν' άπομακρύνουν τούς ανθρώπους από τό Θεό. ό Χριστός μετά τή Δευτέρα Παρουσία του θά καταδικάσει τούς δαίμονες σέ αιώνια τιμωρία.

δαιμονισμένος: ό άνθρωπος τόν όποιο επέτρεψε ό Θεός, για τό συμφέρον τής ψυχής του, νά πειράζει κάποιο δαιμόνιο· γι' αυτό συμπεριφέρεται πολλές φορές παράξενα. Συνήθως αίτία δαιμονισμού ενός ανθρώπου είναι οι άμαρτίες του.

διακόνημα: ή εργασία πού έχει άναλάβει νά κάνει κάθε μοναχός για νά βοηθάει (νά διακονεί) τούς υπόλοιπους άδελφούς του μοναστηριού του.

δράκος: τέρας, θηρίο όμοιο συνήθως μέ μεγάλο έρπετό. Πολλές φορές τή μορφή δράκου έπαιρναν και οι δαίμονες για νά τρομάζουν και νά βλάπτουν τούς ανθρώπους.

Ε

έγκράτεια: ό άγώνας του κάθε χριστιανού νά απολαμβάνει τά ανθρώπινα αγαθά (ύπνος, φαγητό, πλοῦτος) μέ μέτρο και νά στερείται όρισμένα απ' αυτά για χάρη του Χριστού, ώστε βλέποντας ό Χριστός τήν ύπομονή και τήν αγάπη του νά τόν άγκαλιάσει και σ' αυτή τή ζωή και στην άλλη ζωή, μετά τό θάνατό του.

είδωλολάτρης: αυτός πού λατρεύει και προσκυνά είδωλα δηλαδή άγάλματα ψεύτικων θεών.

έκάρη: έγινε μοναχός.

έλεημοσύνη: ή αγάπη πού δείχνουμε στους φτωχούς και σ' όσους έχουν ανάγκη δίνοντάς τους χρήματα, ρούχα κι ό,τι άλλο χρειάζονται. Επίσης, έλεημοσύνη είναι και ή συντροφιά πού κάνουμε στους άρρώστους και τούς φυλακισμένους, ό καλός λόγος πού λέμε σ' αυτόν πού είναι στεναχωρημένος. Γενικά, έλεημοσύνη είναι ό,τιδήποτε κάνουμε για νά δώσουμε χαρά στους συνανθρώπους μας.

έλεήμων: αυτός πού έλεεί, δηλαδή βοηθάει όσους έχουν ανάγκη (βλέπε έλεημοσύνη).

ένταφιάζω: θάβω.

έπικαλοῦμαι: προσεύχομαι καί ζητώ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τῆς Παναγίας ἢ κάποιου Ἁγίου.

εὐσεβής: ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπᾶ τό Θεό καί τηρεῖ τίς έντολές του.

εὐσπλαχνία Θεοῦ: ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τούς ἀνθρώπους. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε ἁμαρτωλοί καί στενοχωροῦμε τόν καλό Θεό. Ὅμως αὐτός δέν μᾶς ἐγκαταλείπει ποτέ ἀλλά μας προστατεύει καί μᾶς δίνει συνεχῶς εὐκαιρίες γιά μετάνοια, ὥστε νά ἀξιωθοῦμε νά ζήσουμε τή χαρά τοῦ Παραδείσου.

Η

ἡγούμενος: ὁ γέροντας κάθε μοναστηριοῦ καί πνευματικός πατέρας τῶν μοναχῶν.

Θ

Θεοδόσιος ὁ Μέγας: εὐσεβής αὐτοκράτορας τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας πού βοήθησε πολύ τήν διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ καί πολέμησε τίς αἰρέσεις. Βασίλευσε ἀπό τό 379-395 μ.Χ.

θαῦμα: Θαυμαστή βοήθεια πού δίνει ὁ Θεός, ἡ Παναγία καί οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας στούς ἀνθρώπους, ὅταν βρίσκονται σέ μεγάλη ἀνάγκη καί προσεύχονται μέ καθαρή καρδιά.

θίασος: θεατρική ομάδα πού ταξιδεύει καί δίνει παραστάσεις σέ διάφορα μέρη.

Κ

κακοδοξία: βλέπε αἵρεση.

καρτερία: ὑπομονή.

κοίμηση: ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου. Ὀνομάζεται ἔτσι, γιατί σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας οἱ νεκροί κοιμούνται στά κοιμητήρια καί θά ξυπνήσουν στή Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου.

Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας: ἦταν ὁ πρῶτος καί ἴσως ὁ σπουδαιότερος αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου πού ἀπαγόρευσε τούς διωγμούς κατά τῶν χριστιανῶν καί ἀφιέρωσε τήν ζωή του στήν προστασία καί τή διάδοση τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐγινε χριστιανός λίγο πρῖν πεθάνει. Ἀνακηρύχτηκε ἅγιος ἀπό τήν Ἐκκλησία μας.

Λ

Λαϊκοί: ἡ πιστοί χριστιανοί πού δέν εἶναι κληρικοί (δηλαδή ἐπίσκοποι, ἱερεῖς ἢ διάκονοι).

λάρνακα: ἡ θήκη ὅπου μέσα της φυλάσσονται τά λείψανα τῶν ἁγίων.

λείψανο: τό νεκρό σῶμα ἑνός ἁγίου. Ὁ Θεός πολλές φορές τιμᾶ τά σώματα τῶν ἁγίων μετά τό θάνατό τους κι ἔτσι δέν λιώνουν ἀλλά μένουν ἄφθαρτα (ὅπως ἦταν, ὅταν ζοῦσε ὁ Ἅγιος) καί κάνουν πολλά θαύματα.

Μ

μισόκαλος: αὐτός πού μισεῖ τό καλό. Ὀνομάζουμε ἔτσι τό διάβολο γιατί συνεχῶς προσπαθεῖ νά μᾶς ἀπομακρύνει ἀπό τόν Θεό καί ἀπό καθετί καλό.

μύρο: ἄρωμα μέ ὑπέροχη μυρωδιά.

Ν

νάρθηκας: τό μέρος τοῦ ναοῦ πού βρίσκεται ἀμέσως μετά τήν εἴσοδο. Συνήθως στό νάρθηκα τοποθετοῦνται τά μανουάλια μέ τά κεριά καί τά προσκνηητάρια τῶν ἁγίων.

Ναυατιανοί ἢ Καθαροί: αἰρετικοί του τρίτου αἰῶνα, πού πίστευαν ὅτι ἄν κάποιος ἀρνηθεῖ τό Χριστό σέ περίοδο διωγμοῦ καί ὕστερα μετανοήσει, δέν μπορεῖ νά γίνει δεκτός ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ὅμως ἡ

Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀκολουθώντας τό παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ μας, συγχωρεῖ ὅποιον εἰλικρινά μετανοεῖ καί τόν δέχεται ξανά στήν ἀγκαλιά της.

νηστεία: ἡ ἀποχή ἀπό τό φαγητό, ἡ ἀποχή ἀπό κάποιες τροφές πού ἐπιβάλλει ἡ ἐκκλησία σέ καθορισμένες ἡμέρες.

Ο

Οἰκουμενική Σύνοδος: ἡ συγκέντρωση σέ ἕναν τόπο ὅλων τῶν ἐπισκόπων της οἰκουμένης κάθε φορά πού παρουσιαζόταν κάποια αἵρεση καί πού ἀναστάτωνε τήν Ἐκκλησία. Κατά τήν διάρκεια τῆς Συνόδου οἱ ἐπίσκοποι μετά ἀπό προσευχή, συζητοῦσαν τό πρόβλημα πού εἶχε κάθε φορά προκύψει καί ὅταν χρειαζόταν ἀναθεμάτιζαν τούς αἰρετικούς. Τό Ἅγιο Πνεῦμα τούς φώτιζε κάθε φορά ὥστε νά παίρνουν τίς σωστές ἀποφάσεις καί νά κυρήτουν τήν Ἀλήθεια. Οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι εἶναι ἑπτά.

ὄραμα: ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας ἢ κάποιου ἁγίου στόν ὕπνο κάποιου ἢ ἀκόμη κι ὅταν εἶναι ξύπνιος. Τά ὄραματα παραχωροῦνται ἀπό τό Θεό γιά διάφορους λόγους, γιά νά διδάξουν, νά συνετίσουν, νά ὀδηγήσουν σέ μετάνοια τούς ἁμαρτωλούς, νά παρηγορήσουν, νά ἐμψυχώσουν κ.λπ.

οὐράνια ἀγαθά: ὅλα τά ὄμορφα πράγματα πού θά μᾶς χαρίσει ὁ Θεός στόν Παράδεισο, ἄν ζήσουμε σ' αὐτή τή ζωή σύμφωνα μέ τό θέλημά Του.

Π

Πάπας: ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ρώμης καί ἀρχηγός τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Πρὶν ἀπό τό Σχίσμα τῶν Ἐκκλησιῶν (1054) ὁ Πάπας ἦταν ἀπλῶς ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης.

παρθενία: ἡ ἐπιλογή ὀρισμένων ἀνθρώπων νά μὴν παντρευτοῦν ἀλλά νά ἀφιερῶσουν ὀλοκληρωτικά τήν ζωή τους στό Θεό. Ζωή παρθενίας εἶναι ἡ ζωή τῶν μοναχῶν.

Πατριάρχης: ὁ ἀνώτατος ἐπίσκοπος κάθε ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, π.χ. Πατριάρχης Βουλγαρίας, Σερβίας κ.τ.λ.

περισυλλογή: ἡ βαθιά σκέψη πάνω σέ κάποιο θέμα.

πλάνη: βλέπε αἵρεση.

προαίρεση: θέληση, ἐπιθυμία.

Σ

σακελλάριος: ἐκκλησιαστικό ἄξιωμα. Ὁ σακελλάριος εἶχε τήν μέριμνα γιά τή σωστή λειτουργία τῶν μοναστηριῶν τοῦ Πατριαρχείου, ἐνῶ ἔκανε καί τόν δικαστή γιά ἐλαφρά παραπτώματα (λάθη) τῶν μοναχῶν.

συγγράμματα: βιβλία.

συγκλητικός: ἀνώτατος σύμβουλος τοῦ αὐτοκράτορα τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

συναξάρια: οἱ βίοι τῶν Ἁγίων, οἱ ὁποῖοι ὀνομάστηκαν ἔτσι, ἐπειδή διαβάζονταν ἀπό τούς πρώτους χριστιανούς στίς συνάξεις, δηλαδή στίς συγκεντρώσεις τους, τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τῶν Ἁγίων.

σχίσμα: ἡ ἀπομάκρυνση κάποιων ἀπό τήν Ἐκκλησία ἐπειδή ἔχουν διαφορετικές ἀόψεις σέ κάποιο θέμα. Οἱ σχηματικοί ἄλλοτε ὀδηγοῦνται σιγά-σιγά στήν αἵρεση καί ἄλλοτε μετανοοῦν καί ἐπιστρέφουν στήν Ἐκκλησία.

Υ

ὑποτακτικός: ὁ μοναχός πού εἶναι πνευματικό παιδί κάποιου γέροντα.

Χ

χρῖζω: ἀλείφω.

Ένα δρόμο μακρύ,
πολύ μακρύ,
Ίσως τόν πιό μακρύ δρόμο
πού μπορεῖ νά βαδίσει
ένας άνθρωπος,
διάλεξαν ν' ἀκολουθήσουν
οἱ πέντε ἅγιοι
του βιβλίου μας.
Βάδισαν τόν δρόμο
ἀπ' τήν γῆ στόν οὐρανό...
κι ἔμειναν ἐκεῖ!

